

XV. Yüzyılda Muhammed Tarafından Yazılan Manzum *Sîret*'in Nüshaları- I

Prof. Dr. Hasan Ali Esir
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
hasan.esir@erdogan.edu.tr

Öz

"Sîret", daha yaygın adıyla "siyer", Hz. Peygamber'in hayatını konu alan eserlerin genel adıdır. İlk başta bu tür eserler için kullanılan "sîret" kelimesi daha sonra yaygın olarak "siyer" şeklinde kullanılmıştır. İlk örnekleri Arap edebiyatında olan "sîret" / "siyer", Türk edebiyatında -XIV. yüzyıldan itibaren görülmeye başlar. Türk edebiyatında bilinen ilk örnek, XIV. yüzyılın ikinci yarısında Darîr tarafından manzum-mensur olarak yazılan *Sîretü'n-nebî*'dir. Bugün bilinen ve tamamı manzum olan ilk örnek ise XV. yüzyılda Muhammed adlı bir müellif tarafından yazılan ve makaleye konu olan- *Sîret*'tir. Eser 15.500 beyit civarındadır. Eserde çok sayıda arkaik sözün bulunması onu Türk dili ve edebiyatı açısından önemli kılmaktadır. *Sîret*'in yazıldığı 872 [1467] yılından itibaren pek çok istinsahı ve taş baskısı yapılmıştır. Bu, onun çok sevilip okunduğunu gösterir. Ancak tespit edilen altmış dokuz nüshadan hiçbiri Muhammed'in kaleminden çıkan eseri tam olarak vermemektedir. *Sîret*'in bazı istinsah ve taş baskılarını yapanların, eser müellifinin adını çıkararak yerine kendi adlarını koydukları görülmektedir. Bu şekildeki bir değişikliğin, eseri sahiplenmek arzusundan kaynaklandığı anlaşılıyor. Makalede *Sîret*'in yurt içinde ve yurt dışında tespit edilen nüshaları tanıtılacaktır. *Sîret* hakkında bilgi veren çalışmalar ile nüshaların değerlendirilmesi ise bir sonraki makaleye konu olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sîret, siyer, Muhammed, yazma nüsha, taş baskı.

Copies of the Poem *Sîret* Written by Muhammad in the XVth Century-I

Abstract

"Sîret", more commonly called "siyer", is the general name of the works on the life of the Prophet. At first, the word "sîret", which was used for such works, was commonly used as "siyer". "Sîret / siyer", whose first examples were in Arabic literature, begins to be seen in Turkish literature in XIVth century. First known in Turkish literature is *Sîretüzn-nebî*, written in verse and prose by Darîr in the second half of the XIVth century. The first example of what is known today is the *Sîret*, which is a subject written by an author named Muhammed in the XVth century. The work is around 15,500 couplets. The fact that there are many archaic words in the book makes it important for Turkish language and literature. From the beginning of 872[1467] when *Sîret* was written, many copies and stone print have been made. This shows that it has been loved and read a lot. However, none of the sixty-nine

copies identified yielded the work of Muhammad's style. It is seen that some copiers and stone printers of Sîret put their names by removing the name of the author. It is understood that a change of this kind is due to the desire to own the work. In this article, the copies of Sîret will be introduced in Turkey and abroad. The evaluation of the studies and copies will be the subject of the next article.

Keywords: Sîret, siyer, Muhammed, written copy, stone print.

GİRİŞ

“*Sîret*”, daha yaygın adıyla “*siyer*”, Hz. Peygamber’in hayatını konu alan eserlerin genel adıdır. İlk başta bu tür eserler için kullanılan “*sîret*” kelimesi daha sonra yaygın olarak “*siyer*” şeklinde kullanılmıştır. XV. yüzyılda Muhammed adlı bir müellif tarafından yazılan *Sîret*, 15.500 beyit civarındadır. Eserde çok sayıda arkaik sözün bulunması onu Türk dili ve edebiyatı açısından önemli kılmaktadır. *Sîret*'in yazıldığı 872 [1467] yılından itibaren pek çok istinsahı ve taş baskısı yapılmıştır. Bugün eserin pek çok resmî ve özel kütüphanede taş baskı nüshaları bulunmaktadır. Bunlardan kayıtlara girmiş dördü taş baskı, altmış dokuz nüsha tespit edildi. Tespit edilemeyenler de olabilir. Ancak, gerek yazma gerekse taş baskı nüshalardan hiçbiri Muhammed’in kaleminden çıkan eseri tam olarak vermemektedir. Eserden bahseden çalışmalarda bazı eksik ve yanlışlar göze çarpmaktadır. Bunlardan en dikkat çeken *Sîret*'in farklı eserler zannedilmesidir. Yapılan hatalara yenilerinin eklenmemesi için eserin nüshalarının tanıtılması önem arz etmektedir. Makalede önce nüshaların buldukları yerlerdeki kayıt numaraları verilecek, dış ve iç yapıları tanıtılarak ilk ve son beyitleri / cümleleri yazılacak ve diğer özellikleri kısaca anlatılacaktır¹. *Sîret*'in bazı yazmalar içinde bulunan ve müstakil eser gibi kayıtlı olan bazı bölüm / bölümleri de tanıtılacaktır. Nüshalar yurt içi, yurt dışı ve taş baskı sırası ile buldukları yerlerde alfabetik olarak şöyledir:

1. Yurt İçi Nüshalar²

1. Ankara Millî Kütüphane [13.04.2018]³, Yer Numarası: 06 Mil Yz A 2886/2'de *Kıssa-i Hayber*, 06 Mil Yz A 2886/3'te *Kıssa-i Mikdad İbn Esved*: 06 Mil Yz A 2886/2'de kayıtlı nüsha, aynı numaradaki dijital kayıtlarda “*Kıssa-i Hayber*. Yazarı: Yok. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 125^b-136^a Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 230x160-157x115 mm” şeklinde tespit edilmiştir. 06 Mil Yz A 2886/3'te kayıtlı olan da “*Kıssa-i Mikdad İbn Esved*. Yazarı: Yok. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 137^b-158^b Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 230x160-157x115 mm” şeklinde tespit edilmiştir. İki farklı eser olarak kaydedilmiş olan bu kıssalar 06 Mil Yz A 2886/1'de müstensihî Mehmed Efendi olarak kayıtlı *Yûsuf u Züleyhâ* yazmasının son iki bölümüdür. Söz konusu yazmada 1^b-124^a varakları arasında “*Yûsuf Aleyhi's-selâm Kıssası*” bulunmaktadır. 24^a'da ayrıca temmet kaydı vardır. Bu kayda göre yazmanın

¹ Muhammed'in *Sîret*'inin nüshaları araştırılırken Muhammed'in *Sîret*'i olmadığı görülen bazı siyerler: *Siretü'n-Nebî*, Bursa İnebey Yazma Eser Kütüphanesi, Orhan 995/1 / *Siretü'n-Nebî*, Aynı Kütüphane, Ulucamı 3584 / *Siyer-i Nebî*, Aynı Kütüphane, Genel 4105 / *Siretü'n-Nebî*, Aynı Kütüphane, Genel 4501 / *Siyer-i Nebî*, Aynı Kütüphane, Genel 5470 // *Siyerü'n-Nebî* (Mensur), Çorum Hasan Paşa Kütüphanesi, 19 Hk 34896// *Kıssatü'l-Gaar* (Arapça Mensur), Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, 37 Hk 1475/5 // *Destan-ı Hadice*, Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, BY2061 // *Selâsil Kalesi Cengi*, Millet Kütüphanesi, Manzum 1222/2 / *Gazevât-ı Hz. Ali*, Aynı Kütüphane, Manzum 1320 / *Kıssa-i Atika ve İzdîvâc-ı Nebî* ve *İlk Müslümanlar*, Aynı Kütüphane, Manzum 1370 // *Gazavat-ı Kıssa-i Mukaffa*, Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphane Seyfettin Özege 229 ASL // *Zâdü'l-Meâd*, Millî Saraylar, No: 3796 // *Hikâye-i Hadîceti'l-Kübrâ*, Konya İzzet Koyunoğlu 10250/a // *Kisâs-ı Enbiyâ*(Farsça Mensur), Topkapı Sarayı Müzesi, H. 1224 / *Siyer Manzum* (Arapça), Aynı Kütüphane, R. 1576 / *Siyer-i Nebî* (Farsça Mensur), Aynı Kütüphane, R. 1535 / *Siyer-i Nebî* (Mensur), Aynı Kütüphane, H. 1234 / *Manzum Siyer-i Nebî*, Aynı Kütüphane, K. 994 // *Tercüme-i Siyer-i Nebî* (Mensur), Üsküdar Hacı Selim Ağa, Hudai Efendi 1074-1 / *Siyer-i Nebî* (Manzum-Mensur olup Matbu), Aynı Kütüphane, Hudai Efendi 1196 / *Manzum Siyer-i Nebî*, Aynı Kütüphane, Kemankeş 405 // *Siyer-i Nebî Manzumesi*, Konya Koyunoğlu Müze ve Kütüphanesi, Arşiv No: 11898 // *Siyar-i Nâbavi* (Arapça), Konya Yusuf Ağa Kütüphanesi, D No: 5307 // *Siyer-i Nebî* (Manzum), Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, Yz.B/28 / *Gazâ-yı Hazret-i Ali*, Aynı Kütüphane, Yz.A/54/2 / *Destan-ı İmam Ali*, Aynı Kütüphane, Yz.A/76.

² *Sîret*'in genel ağ ortamında erişime açık nüshaları indirilerek, genel ağ ortamında olmayanları da ilgili kütüphanelerle iletişime geçilerek elde edildi. İrcica Digital Library taş baskıları sadece incelemeye açık olduklarından bu nüshalar Kütüphane Sayfasındaki görüntülerinden incelendi.

³ *Sîret*'in genel ağ ortamında erişime açık nüshasının indirilme tarihidir.

müstensihi Alâiyyeli [Alanyalı] Mehmed Efendi olup istinsah tarihi 1262'dir [1845]. Aynı temmet kaydı yazmanın sonunda 158^b'de müstensih adı zikredilmeden, bitiriliş tarihi 1262 [1845] şeklinde de yer almaktadır. Bu bilgilerden hareketle yazmanın müstensihinin Alâiyyeli Mehmed Efendi, istinsah tarihinin de 1262 [1845] olduğu anlaşılmaktadır. 06 Mil Yz A 2886/2'de 125^b-136^a varakları arasında "Kıssa-i Hayber-i Alî Murtazâ" (136^b-137^a boş); 06 Mil Yz A 2886/3'te 137^b-158^b varakları arasında "Bu Kıssa Mikdâd ibn Esved Radya'llâhu Anhu" başlıklı bölümler vardır. Bu iki bölüm Muhammed'in *Sîret*'idir. Bölümlerin sayfa numaraları günümüz rakamlarıyla olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfalar 15 satırdır. Yazı harekeli nesihdir. Baş: Sen ne kişisin digil nedür aduñ / Kim gelüp bunda bize kasd eyledüñ 125^b. Son: Okuyanı dinleyeniy yazanı yazdıranı / Rahmetünle yarlıgagıl yâ Ganî. 158^b.

2. Ankara Millî Kütüphane, Yer Numarası: 06 Mil Yz A 9814'te *Kıssa-i Alî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Kıssa-i Alî. Yazarı: Yok. Müstensihi: Kâsım Bedrî. İstinsah Tarihi: Yok. 1^a-200^b Yaprak. Satır Sayısı 24, 15. Boyut (Dış-İç): 190x115 mm 170x115 mm" şeklinde tespit edilmiştir. *Siyer* konusunda Hz. Ali'nin mücadeleleri etrafında gelişen hikâyelerden derlenmiştir. Yazmada Muhammed'in *Sîret*'inin iki bölümü bulunmaktadır. 17^a-25^b varakları arası "Ca'fer-i Tayyâr'ın Şehit Edilmesi" bölümüdür. "Hz. Peygamber'in Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı" bölümü de 25^b'de başlayıp 29^b'nin sonuna kadardır. Sonrası kopuktur. 30^a'da başka bir hikâyeye vardır. Nüshanın diğer bölümleri içerik olarak farklıdır. İç kısımda leke ve silikler vardır. Bu iki bölümde sayfalarda satır 21 ile 24 arasında değişmektedir. Yazı harekesiz nesih kırmızı iledir. Sayfa numaraları sonradan ikinci kez günümüz rakamlarıyla. İki bölümün başlıkları da kırmızı yazı iledir. Yazmanın 135^a varağında müstensih adı ve istinsah tarihi vardır. Buna göre yazmanın müstensihi Pâşâ Ağa bin Seyyid Kâsım Ağa'dır. İstinsah tarihi ise 1219'dur [1804]. Aynı tarih nüshanın sonunda 205^b yaprakta da yer almaktadır. Baş: Nâle kıl i bülbül-i büstân-ı dil / Şöyle i tûfî şeker-sittân-ı dil 17^a. Son: Vardı virdi Bulasa câsûs haber / Didi kim gördüm leşkeri altmış [biç] kadar 29^b.

3. Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphane Seyfettin Özege Salonu [10.06.2018]⁴, Yer No 234 SA'da *Siretü'n nebi*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Siretü'n nebi. Yazarı: Yok. Müstensihi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. Demirbaş 0138388. Kopya/Cilt: k-1. Boyut (Dış-İç): Yok." şeklinde tespit edilmiştir. Yazma, baştan ve sondan fiziksel olarak tamdır. Ancak diğer nüshalarla karşılaştırıldığında sonunun konu bakımından 5.000 beyit kadar eksik olduğu anlaşılıyor. Eser "Mirkâl ibn Fasâhu'l-Abtâl Gazası" sonu ile tamamlanmıştır. Müellifin adı 5^a on beşinci beyitte Muhammed olarak geçiyor. Sayfalar Arap rakamlarıyla. 278^a'dan sonra sayfa numarası yoktur. Sayfalar 17 satırdır. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. 296^b'de tahrir kaydı vardır. Bu kayıta müstensih adı yoktur. Tahrir tarihi 1066'dır [1655]. Baş: Evvelâ ism-i Hakki yâd idelüm / Söze andan sonra bünyâd idelüm 1^a. Son: Bunun şâhibine vü kâtibine lütf it İlâhî / Başından gitmesün anlaruñ devlet külâhı 296^b.

4. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi [11.05.2018]⁵, Mustafa Con A 594'te [Manzûm Siyer] (*Siyer-i Nebî*): Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "[Manzûm Siyer] (*Siyer-i Nebî*). Yazarı: Yok. Müstensihi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 355 Yaprak. Değişken Satır. Boyut 311x205 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Yazma, baştan ve sondan eksiktir. Diğer

⁴ *Sîret*'in genel ağ ortamında erişime açık nüshasının indirilme tarihidir.

⁵ *Sîret*'in genel ağ ortamında erişime açık nüshasının indirilme tarihidir.

nüshalarla karşılaştırıldığında baştan “Hz. Peygamber’in Doğumu” bölümünün yaklaşık 85 beyit eksik olduğu anlaşılıyor. “Hz. Peygamber’in Vefatı” bölümü sondan kopuk / eksiktir. İç sayfalarda yer yer tahribat ve lekeler vardır. Sayfalarda satır 21 ile 37 arasında değişmektedir. Nüsha başta harekeli nesih, sonra harekesiz nesih kırmasıyladır. Başlıklar kırmızı yazı iledir. Bazı nüshalarda bulunan ve esere sonradan eklendiği anlaşılan Velî ve Halife isimleri yoktur⁶. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Görürem dürlü kaftanları dîbâ / Kamusu birbirinden hûb zîbâ 3^a. Son: Didiler ‘ahdimiz böyle degildi / Bizim bu cehdimiz böyle degildi 355^b.

5. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi, Muzaffer Ozak I 50’de *Siyer* (*Manzûm*): Nüsha, Kütüphane Katalog Fişinde “Muzaffer Ozak I 50, Siyer (manzûm). Sâdik b. Ahmed. Türkçe.” olarak kaydedilmiş. Hakkında başka bilgi yoktur. Yazmanın başı tamdır. Sonu “Mekke’nin Fethi” bölümüne kadardır. Bölümün sonu kopuk / eksiktir. İç sayfalarda yer yer tahribat ve lekeler bulunmaktadır. Sayfalar sonradan ikinci kez günümüz rakamlarıyla numaralandırılmıştır. Sayfalarda satır 15 ile 25 arasında değişmektedir. Nüsha harekeli nesih / nesih kırması iledir. Yazı bozuktur. Başlıklar siyah yazı iledir. Diğer nüshalarla kıyaslandığında bu nüshada müellifin adının geçtiği kısımların atlandığı görülmektedir⁷. Muhammed’in *Sîret*’i 270^b’de tamamlanıyor. Nüshada 271^a-278^a varakları arasında yine siyer konusunda fakat farklı eser bulunmaktadır. 278^a’da temmet kaydı vardır. Bu kayıta eserin adı *Sîretü’n-Nebî*, sahibi (müstensihi) Hâlid bin Alî bin Ramazan bin Heytem (veya Heyâtım). İstinsah tarihi yok. 278^b-279^a’da “Akâid-i Dîniye” başlıklı manzume vardır. Manzumenin sonunda 279^a’da bir temmet kaydı daha vardır. Bu kayıta müstensih adı ve istinsah tarihi yoktur. Ancak sayfanın yırtık kısmı daha sonra yeni bir yaprakla onarılmış ve farklı bir yazı ile “Sâhib mâlik Hâlid bin Alî bin Ramazân Bâyezîd bin Ahmed bin Alî bin Îsâ Ahmed bin Alî oğlunun mülkidür. 10 Nisan 1925 Mîlâd-ı Îsâ / 9 Şa’bânü’l-Mu’azzam Hicretü’n-Nebî bi-Muhammedin Aleyh Sene 1345” mülkiyet kaydı düşülmüştür. Baş: İsm u zâtu Allâhı’r-Rahmânı’r-Rahîm / Söze andan sonra bünyâd idelüm 1^a. Son: Döndi Peygamber Fuzâla söyledi / Yâ Fuzâla endîşen ye’ sin didi 270^b.

6. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı[12.02.2018]⁸, Demirbaş BEL_Yz_O_0073’te *Sîret en-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında “Müellifi, Muhammed b. Mustafa Hafzi. Müstensihi, Bekir b. Süleyman. İstinsah Tarihi: Yok. Fiziksel Nitelik: 149 Yaprak. 26 Satır. Boyut (Dış-İç): 210x150, 170x110 mm” şeklinde tespit edilmiş. Yazma, fiziksel olarak tamdır. Ancak konu bakımından *Sîret*’in ikinci kitabı olan “Mikdâd’ın Müslüman Olması” bölümü ile başlayıp “Hz. Peygamber’in Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı” bölümü ile tamamlanıyor. Nüsha talik yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Yazıdan muahhar bir nüsha olduğu anlaşılıyor. Nüshada yer yer lekeler ve kurt yenikleri vardır. Sayfa numaraları sonradan ikinci kez günümüz rakamlarıyla. Sayfalarda satır 21 ile 29 arasında değişmektedir. 53^a’da isimsiz ve tarihsiz bir temmet kaydı vardır. 149^b’de ketebe kaydı vardır. Bu kayıta müstensihin adı Seyyid Bekir ibn Süleyman olarak geçiyor. İstinsah tarihi yoktur. Baş: Söylegil i bülbül eylegil figân / Cân u dilden nâle virgil armağân^{1b}. Son: Okuyanı dinleyeni yazanı / Rahmetünle yarlıgakıl yâ Ganî 149^b.

⁶ Makale boyunca kimi nüshalarda Velî ve Halife isimlerinin olmadığı bilgisi tekrarlanacaktır. *Sîret* metnine daha sonra müstensihler tarafından eklendiği anlaşılan bu isimlerin kimler olduğu ikinci makalede ele alınacaktır.

⁷ *Sîret*’in bazı istinsah ve taş baskılarında özellikle müellifin adının yazılmadığı, onun yerine istinsah / taş baskıyı yapanların kendi isimlerini yazdıkları görülmektedir. Bu konuda, ikinci makalede ayrıntılı bilgi verilecektir.

⁸ *Sîret*’in genel ağ ortamında erişime açık nüshasının indirilme tarihidir.

7. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı [12.02.2018]⁹, Demirbaş Bel_Yz_K_0489_01'de *Siret en-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında “Siret en-Nebî / Hafızı, Muhammed b. Mustafa: Müellif hattı, 1265 [1848]. 1^b-287^a Yaprak. 17 Satır. Boyut (Dış-İç): 240x170, 195x130 mm” şeklinde tespit edilmiştir. Yazma fiziksel olarak baştan tam, sondan kopuk / eksiktir. Muhammed’in *Sîret*’i yazmanın 16^a-212^b varakları arasındadır. 16^a “Mirâc” bölümü ile başlayıp Hz. Peygamber’in “Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı” bölümü ile 212^b’de tamamlanıyor. Yazmada 1^b-16^a varakları arasında ve 212^b’den sonra başka metinler vardır. 288^a’da temmet kaydı vardır. Bu kayda göre yazmanın müstensihî Hâfız Muhammed ibn Mustafa’dır. İstinsah tarihi [1]265’tir [1848]. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup sonlara doğru taliktir. Başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfa numaraları sonradan ikinci kez günümüz rakamlarıyla. Sayfalar 288^a’ya kadar 17 satır olup geri kalan sayfalar 21 satırdır. 288^b-289^a boşdur. Yazmanın sonu 325^b’dir. Baş: Nâle kıl ey bülbül olma teng-dil / Yumşan ahı ger degülseñ teng-dil 16^a. Son: Rûm u Şâmın kıssası oldı tamâm / Hazret-i Peygambere yüz biñ selâm 212^b.

8. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı [12.02.2018]¹⁰, Demirbaş MC_Yz_O_0053’ta *Siret en-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında “Siret en-Nebî, Yazarı: 4^a, 493^a [Muhammed]. Müstensihî: Mustafa b. Bayezid. İstinsah Tarihi: 939 [1532]. 494 Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 265x190, 180x130 mm” şeklinde tespit edilmiştir. Baştan bir sayfa kopuk / eksiktir. Sonu tamdır. Yazma tamir görmüştür. Tamiratta 168^b’den sonra gelmesi gereken yaprak 177^{a-b}’de yer alıyor. Sayfalar numaralandırılırken bu durum fark edilmemiştir. Sayfa numaraları sonradan ikinci kez günümüz rakamlarıyla. Sayfalar 230^b’ye kadar 17, sonrası 15 satırdır. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kalın siyah yazı iledir. Almanya Berlin Staatsbibliothek Ms.or.fol.3333’te kayıtlı nüsha ile aynı koldan geliyor. Yazma, iki kitap şeklindedir. Birinci kitap 160^a’da sona eriyor. 160^b’de “Hikâyet-i Sîret-i Nebî, Salla’llâhu ‘Aleyhi ve Sellem, Der-Ceng-i Şâh-ı Merdân, Mikdâd Müsülmân-Şod” başlığından sonra “Besmele” ile ikinci kitap başlıyor. 494^a’da ferağ kaydı vardır. Bu kayıta müstensih Mustafa bin Bayezid, İstinsah tarihi 939’dur [1532]. Müellifin adı 4^a dokuzuncu ve 493^a dördüncü beyitlerde Muhammed olarak geçiyor. Eserin telif tarihi 492^a on birinci beyitte yazılıdır. Tespit edilen nüshalar arasında istinsahı bilinen en eski nüshadır. Eserin telifi 872 [1467] olduğuna göre, telifinden 65 yıl sonra istinsah edilmiştir. Baş: Derd-mendem sözlerümi dinle sen / Söz ne-durur niredendür anla sen 1^a. Son: Tanrı rahmet eylesün ol cân-ıçun / Kim okuya Fâtiha yazan-ıçun 494^a.

9. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi[18.06.2018]¹¹, TY No 1601’de *Siretü’n-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında “Siretü’n-Nebî. Yazarı: Yok. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. Demirbaş NECTY01601. Fiziksel Tanımlama: 432, [1] Yaprak. 25 Satır. 230152, 173x84 mm” şeklinde tespit edilmiştir. Nüsha baştan ve sondan fiziksel olarak tamdır. Müellifin adı 3^b kenardaki beyitler arasında ve 418^a on birinci beyitte Muhammed olarak geçiyor. Eserin telif tarihi 417^b on altıncı beyitte yazılıdır. Nüsha harekesiz nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfalar 25 satırdır. Eser “Hz. Peygamber’in Vefatı” bölümünden sonra “Hâtıme” bölümü ile tamamlanıyor. Muhammed’in *Sîret*’i 418^b’de bitiyor. Aynı sayfada sonra temmet kaydı vardır. Bu kayıta müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Nüshada 419^a-432^b varakları arasında

⁹ *Sîret*’in genel ağ ortamında erişime açık nüshasının indirilme tarihidir.

¹⁰ *Sîret*’in genel ağ ortamında erişime açık nüshasının indirilme tarihidir.

¹¹ *Sîret*’in genel ağ ortamında erişime açık nüshasının indirilme tarihidir.

“Veyse'l-Karânî” ve “Muhammed Hanefî” hikâyeleri vardır. 432^b de ikinci kez temmet kaydı vardır. Bu kıyıtta da müstensih adı ve istinsah tarihi yoktur. Baş: Evvelâ biz ism-i Hak yâd idelüm / Söze andan sonra bünyâd idelüm 1^b. Son: Tanrı rahmet eylesün ol cân için / Kim okuya Fâtiha yazan için 418^b.

10. Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, 15 Hk 1499'da *Siyer-i Nebî*: Nüsha, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Katalog Tarama Arşiv No: 15 Hk 1499'daki dijital kayıtlarda “Siyer-i Nebî. Yazarı: Yok. Müstensihi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 32 Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 195x145-175x110 mm” şeklinde tespit edilmiştir. “Hz. Peygamber'in Hz. Hatice ile Evlenmesi” bölümünden ibarettir. Oldukça tahrip olmuştur. İç kısımda lekeler vardır. Harekeli nesih yazı iledir. Başlık yoktur. Sayfa numaraları günümüz rakamlarıyla. Sayfalarda satır 13 ile 15 arasında değişmektedir. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Aç dilüni söyle i bülbül 'ayân / Kendü hâlınden bize kılğıl 'ayân 1^b. Son: Rûh-ı reyhân oldı ev nûr-ı safâ / Maksûda irdi Muhammed Mustafâ 32^b.

11. Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, BY 7876'da *Siretü'n-Nebî*: Nüsha kütüphanenin tespit kayıtlarında “Siretü'n-Nebî. Demirbaş No: 7876. Yazarı: Muhammed Halîfe. Yazı: Talik. Müstensihi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 297 Yaprak. Boyut (Dış-İç): 310X190-255X100 mm” şeklinde tespit edilmiştir. Eser baştan tamdır. Sonu “Hz. Peygamber'in Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı” bölümüdür. Ancak yazmanın sonu kopuk / eksiktir. İç kısımda da kopuklar / eksikler vardır. Baş tarafta eser müellifi Muhammed adının geçtiği kısım kopuktur. Nüsha tamir görmüştür. Yer yer lekeler ve tahribat mevcuttur. Bazı yerler okunamayacak derecede siliktir. Tamiratta yapraklar birbirine karışmıştır. Sayfa numaraları sonradan ikinci kez günümüz rakamlarıyla. Numaralandırmada karışıklıklar ve kopuklar dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. 233^a dan sonra gelen yaprak atlanmış, devamı 235^a yerine 234^a ile devam etmiştir. Nüsha harekeli nesih iledir. Başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfalarda satır 15 ile 17 arasında değişmektedir. 297^a da dua bölümü ve istinsah kaydı vardır. Ancak duanın başı kopuktur. İstinsah kaydına göre yazmanın müstensih Halil ibn Ahmed, istinsah yeri ve tarihi Aksaray 1250'dir [1834]. Bu istinsah kaydından sonra, “kitabın başına bir kaza geldiği ve bazı yerlerinin eksildiği (kopup kaybolduğu), Hâfız Ahmed ibn Hüseyin tarafından 1246'da [1830] tamamlanıp tamir edildiği” şeklinde ikinci bir kayıt vardır. Ancak bu ikinci istinsah tarihi hatalı olsa gerek. Baş: Evvelâ bir ism-i Hakk yâd idelüm / Söze andan sonra bünyâd idelüm 0^b. Son: Dahı küstâhlık itmeye kimesne / Anıñ yolına gitmeye kimesne 296^b.

12. Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, BYEK D NO 3539'da *Siretü'n-Nebî*: Nüsha, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Katalog Tarama Arşiv No: 42 Kon 3539'daki dijital kayıtlarda “Siretü'n-Nebî. Yazarı: Yok. Müstensihi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 157 Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 210x155-175x130 mm” şeklinde tespit edilmiştir. Başta dokuz yaprak kopuk / eksiktir. Nüsha “Âgâz-ı Kitâb-ı Sîretü'n-Nebîyyi” bölümü ile başlıyor. Aynı sayfanın sonu iki beyit eksik / kopuk. Nüsha *Siret*'in birinci kitabının sonu olan “Hz. Peygamber'in Hicreti” bölümü ile sona eriyor. Sayfanın sonunda “temmet” kaydı vardır. Ancak müstensih adı ve istinsah tarihi yoktur. Sayfalar 15 satırdır. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Baş: Söylegil ey gayb gülünñ bülbülü / Gayb ilinden mi getürdiñ bu güli^{9b}. Son: Tanrı rahmet eylesün ol cân için / Kim okuya Fâtiha yazan için 167^a.

13. Konya Koyunoğlu Müze ve Kütüphanesi [23.04.2018]¹², Arşiv No: 10731'de *Hikâye-i Nikâh El-Mustafa Bi-Hadice*: Nüsha kütüphanenin Katalog Tarama dijital kayıtlarda "Hikaye-i Nikah El-Mustafa Bi-Hadice. Yazarı: Yok. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 35 Yaprak. 13 Satır. Boyut (Dış-İç): Yok." şeklinde tespit edilmiştir. Hikâye ait olduğu yazmanın ikinci bölümü olup 3^b-35^a varakları arasındadır. Yazı harekeli nesih / nesih kırmasıdır. Sayfa numaraları günümüz rakamlarıyla. Sayfalarda satır 13 ile 16 arasında değişmektedir. 35^a'da "temmet" sözü birkaç kez tekrarlanmıştır. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Aç dilini söyle ey bülbül 'ayân / Kendi hâlin kendi özün kıl beyân 3^b. Son: Okuyanı yazanı yazdıranı / Rahmetinle yarlıgâyl yâ Ganî 35^a.

14. Konya Koyunoğlu Müze ve Kütüphanesi, Arşiv No: 11411'de *Siret-i Nebiy*: Nüsha kütüphanenin Katalog Tarama dijital kayıtlarında "Siret-i Nebiy. Yazarı: Yazıcızade Muhammed Efendi-V.855/H. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: 1165 [1751]. 244 Yaprak. 17 Satır. Boyut (Dış-İç): Yok." şeklinde tespit edilmiştir. Eser baştan ve sondan fiziksel olarak tamdır. Ancak diğer nüshalarla karşılaştırıldığında 1^b'den 2^a'ya geçerken yaklaşık 660 beyitlik bir kopukluğun olduğu anlaşılıyor. 2^a "Hz. Peygamber'in Göz Rahatsızlığı" hikâyesinin baştan belli bir bölümü eksikle başlıyor. Eser Hz. Peygamber'in son savaşı olan "Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı" bölümü ile tamamlanıyor. Sayfalar günümüz rakamlarıyla numaralandırılmıştır. Numaralandırmada eksikler dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. İç kısımda yer yer lekeler vardır. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı ile. Sayfalar 17 satırdır. 243^b sayfada ketebe kaydı vardır. Bu kayıta müstensih adı yoktur. İstinsah tarihi 1165'tir [1751]. Baş: Evvelâ bir ism-i Hak yâd idelüm / Söze andan sonra bünyâd idelüm 0^b. Son: Hezârân şükr ü minnet ol Hüdâya / Ki ümmet kıldı bizi hem Mustafâya 243^b.

15. Konya Koyunoğlu Müze ve Kütüphanesi, Arşiv No: 11893'te *Siret-i Nebî*: Nüsha kütüphanenin Katalog Tarama dijital kayıtlarında "Siret-i Nebî. Yazarı: Derviş Öksüz. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 251 Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): Yok." şeklinde tespit edilmiştir. Nüsha baştan fiziksel olarak tam, ancak konu olarak eksik olup "Hz. Peygamber'in Doğumu" bölümü ile başlıyor. Sonu "Hz. Ebû Bekir'in Oğlu Abdurahmân'ın Müslüman Olması" bölümüdür. Devamının olup olmadığı anlaşılmıyor. Sayfa numaraları 13^a'ya kadar Arap rakamlarıyla, sonrası günümüz rakamlarıyla. 82^a boş. Ancak konuda eksiklik yoktur. Nüsha harekeli nesih / nesih kırması ile olup başlıklar siyah (58^a'da kırmızı) yazı ile. Nüshada yer yer lekeler mevcuttur. Yazı 236^b'de kısmen 237^a'da tamamen silinmiş. Sayfalarda satır 7 ile 15 arasında değişmektedir. 251^a'da temmet kaydı vardır. Bu kayıta müstensih adı yoktur. İstinsah tarihi [1]127'dir [1715]. Baş: Evvelü mâ-halaka'llâhu nûrî // Çünkim ol nûr âşikâr / Secde kıldı Allâha çün rûzıgâr 1^b. Son: Şâd u hürrem döndi geldi ol imâm / Şehrine kıssa dahı oldu tamâm 251^a.

16. Konya Koyunoğlu Müze ve Kütüphanesi, Arşiv No: 11933'te *Kitabu Haticeti'l-Kübra Destanı*: Nüsha kütüphanenin Katalog Tarama dijital kayıtlarında "Kitabu Haticeti'l-Kübra Destanı. Yazarı: Yok. Müstensihî: Muhammed bin İbrahim. İstinsah Tarihi: 0 [1171]. 50 Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): Yok." şeklinde tespit edilmiştir. Yazma "Hz. Peygamber'in Hz. Hatice ile Evlenmesi" bölümünden ibarettir. Yazı yer yer okunamayacak kadar lekeli ve siliktir. Bazı sayfa kenarları yırtık ve kopuktur. Nüsha tamir görmüştür. Yazı harekeli nesih. Sayfa numaraları günümüz rakamlarıyla. Sayfalarda satır 14 ile 15 arasında değişmektedir. 50^b'de temmet kaydı vardır. Bu kayda göre eserin bitiriliş tarihi 1171'dir

¹² *Siret*'in genel ağ ortamında erişime açık nüshasının indirilme tarihidir.

[1757]. Müstensihî Monla Muhammed ibn İbrahim'dir. Baş: Aç dilini söyle ey bülbül 'ayân / Kendi hâliñ kendi özün kıl beyân^{1b}. Son: Okuyanı dinleyeni yazanı / Rahmetiñle yarığa yâ Ganî 5^{0b}.

17. Konya Koyunoğlu Müze ve Kütüphanesi, Arşiv No: 13278'de *Manzum Siyer-i Nebî*: Nüsha kütüphanenin Katalog Tarama dijital kayıtlarında "Manzum Siyer-i Nebî. Yazarı: Yok. Müstensihî: İsmail el-Vasfi. İstinsah Tarihi: 1262 [1845]. 230 Yaprak. 23 Satır. Boyut (Dış-İç): Yok." şeklinde tespit edilmiştir. Nüsha baştan ve sondan fiziksel olarak tam, ancak konu bakımından eksiktir. Diğer nüshalarla karşılaştırıldığında "Hz. Peygamber'in Doğumu" bölümünün baştan yaklaşık elli beyit eksikle başladığı anlaşılıyor. "Mekke'nin Fethi" bölümü ile eser tamamlanıyor. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. 301 yapraktır. Sayfalar 23 satırdır. 301^a'da ketebe kaydı vardır. Bu kayda göre müstensih Muhammed el-Vasfî talebelerinden Bolulu es-Seyyid İsmâîl el-Lafzî'dir. İstinsah tarihi [12]62'dir [1845]. Baş: Böyle-durur bî-vefâ çarhuñ işi / Degmegiz bulmaz vefâ andan kişi 0^b. Son: Fâ'ilâtun Fâ'ilâtun Fâ'ilât / Vir Muhammed Mustafâya salavât 300^b.

18. Konya Koyunoğlu Müze ve Kütüphanesi, Arşiv No: 13775'te *Dasitan-ı Mustafa* (S.A.V.): Nüsha kütüphanenin Katalog Tarama dijital kayıtlarında "Dasitan-ı Mustafa (S.A.V.). Yazarı: Yok. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 59 Yaprak. 11 Satır. Boyut (Dış-İç): Yok." şeklinde tespit edilmiştir. Siyer konusunda derlemedir. Fiziksel olarak baştan tamdır. Sondan kopuk / eksiktir. 1^b'den 49^a yedinci beyte kadar "Hz. Peygamber'in Hz. Hatice ile Evlenmesi" bölümüdür. Ancak aralarda siyer konusunda başka metinler vardır. 49^a yedinci beyitten sonra yine siyer konusunda başka bir metin vardır. Yazı harekeli nesihdir. Hikâye başlığı ile bazı ara sözler ve dua cümleleri kırmızı yazı iledir. Sayfa numaraları günümüz rakamlarıyla. Sayfalar 11 satırdır. Müstensih adı ve istinsah tarihi yoktur. Baş: Aç dilini söyle ey bülbül 'ayân / Kendü hâlün kendü özine kıl beyân 1^b. Son: Pes Hadîce Hatun oldu şâdumân / Gönli gâyet hurrem oldu ol zamân 49^a.

19. Konya Mevlana Müzesi Yazmaları, No: 1169'da *Sırat'an-Nabi*: Abdülbaki Gölpınarlı nüshayı tespit ederken eser müellifinin Muhammed olduğunu tespit etmiş, ancak telif tarihinin IX ya da X. hicri yıl olabileceğini söylemiştir. Müellifin kimliği konusunda da bazı yorumlar getirmişse de bu yorumlar doğru değildir (1976: I/107, 108). Eserin başı tamdır. Sonunda karışıklık vardır. Yazma tamir görmüştür. Tamiratta iç bölümler sona getirilmiştir. Sayfalar numaralandırılırken bu durum dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. Sayfalar Arap rakamlarıyla. Sayfalar 17 satır olup 267^a 11, 267^b boş, 268^a 7 satırdır. Eser "Hz. Peygamber'in Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı" bölümü ile 286^a'da sona ermektedir. Aynı sayfada daha sonra temmet kaydı vardır. Bu kayda göre yazmanın müstensihî Konevî Abdurrahîm bin Halîl Hâce olup istinsah tarihi 1181'dir [1767]. Temmet kaydından sonraki 286^b varak boş. 287^{a-b} varak da boş olup 327^b'den sonra yazmanın sonunda bulunmaktadır. Bu durumda yazmanın ikinci kez tamir gördüğü anlaşılıyor. Bu ikinci tamirde 327^b'den sonra 287^{a-b} varagın geldiğine dikkat edilmemiştir. 288^a "Gurâb Kalesi'nin Fethi" bölümünün *Ol ne'am didi Gurâbı görmüşem / Bir zamân içinde anuñ durmuşam* beyti ile başlayıp devamında "Mirkâl ibn Fasâhu'l-Abtâl Gazası" ile 320^b'de tamamlanmıştır. Devamı "Hz. Ebû Bekir'in Oğlu Abdurahmân'ın Müslüman Olması" bölümü olup 327^b'de *Temmetü'l-kitâb bi-'avnillâhi'l-Meliki'l-Vehhâb ve'l-hamduli'llâhi Rabbi'l-âlemîn* ifadesiyle tamamlanmış. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Müellifin adı Muhammed 4^a yedinci beyitte geçiyor. Baş: Bî'smî'llâhi'r-Rahmâni'r-Rahîm / Ve bihî nesta'ın

//Evvelâ bir ism-i Hak yâd idelüm / Söze andan sonra bünyâd ide[lüm]1^b. Son: Okuyanı dinleyeni yazanı yazdıranı / Rahmetünle yarlıgakıl yâ Ganî 286^a.

20. Köprülü Kitaplığı Hacı Ahmed Paşa, No: 234'te *Siyer-i Nebî*: Nüsha bulunduğu Kütüphanede Abdullah Zahidî adına kayıtlıdır. *İstanbul Kütüphaneleri Tarih-Coğrafya Yazmaları Katalogları*'nda (1943: V/437, 438) 266. sırada nüsha ile ilgili özetle şu bilgiler verilmiş: "Siyar al-Nabi (Manzum). 5300 beyit civarında. 'Uhud Savaşı'ndan 'Kıssa-i Nasraniyat Abdülmelik Pehlivan'a kadar Hz. Peygamber'den bahseder. Müellifi Abdullah Zahidi Efendi gösterilse de eserde bu ada tesadüf edilmemiştir." Yazma fiziksel olarak baştan ve sondan tamdır. Ancak konu bakımından *Sîret*'in oldukça eksik bir nüshasıdır. "Uhud Savaşı" bölümü ile başlayıp "Hz. Peygamber'in Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı" bölümü ile bitmiştir. Eser talik yazı iledir. Metinden sonra takip eden 226^a'da "İlâhî Hâlikî irhem Bikâî" ifadesi bulunmaktadır. İfadenin altında "Ebced Hesabıdır." denilerek Ebced Harfleri 1'den 1.000'e, değerleri de altlarına yazılarak sıralanmış. "İlâhî Hâlikî irhem Bükâî" ibaresi harflerinin Ebced Hesabı toplamı 1070'tür [1659]. İbaredeki "Bükâî" isim olarak düşünülürse bu kayıt, yazmanın temellük ya da istinsah kaydı olabilir. Nüshanın başka yerinde müellif / müstensih ve istinsah tarihi bilgisi yoktur. Baş: Söylegil i bâğ-ı vahdet bülbülü / İnfî'âl itdi bu kesret gulgulu 1^b. Son: Bu gazâlar kim bilür mazmûnını / Şâd ider hakkâ ki kendü rûhunu 225^b.

21. Süleymaniye Kütüphanesi Bağdatlı Vehbi, No: 1544'te *Manzûm Siyer*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Manzûm Siyer" olarak tespit edilmiş olup müellif / müstensih yeri boş bırakılmıştır. Nüsha baştan ve sondan eksik / kopuktur. Yazmanın -1^a varlığında farklı bir yazı ile "Manzûm Siyer" notu düşülmüştür. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfa numaraları Arap rakamlarıyla. Sayfalar 17 satırdır. Yazma "Hz. Peygamber'in Ebû Cehil ile Güreş Tutması" bölümü ile başlayıp "Mikdâd'ın Müslüman Olması" bölümü ile bitiyor. Nüshanın istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Nâle kıl i 'andelîb itgil nevâ / Derdiñe senden-durur çünki devâ' -1^b. Son: Hem bu meclis burada olsun tamâm / Ol Resûlün rûhına yüz bir selâm 90^a.

22. Süleymaniye Kütüphanesi Mehmed Zeki Pakalın, No: 154'te *Siyer-i Nebî (Manzum)*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "*Siyer-i Nebî (Manzum)*, Veli, Muhammed şeklinde tespit edilmiştir. Baştan ve sondan tamdır. Eserin son kısmında yazıda yer yer mürekkep dağılmıştır. Nüsha rika ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfa numaraları Arap rakamlarıyla. Sayfalar 19 satırdır. Müellifin adı Muhammed 3^b son beyitte ve 403^a ikinci beyitte geçiyor. Eserin telif tarihi 402^a son beyitte yazılıdır. Eser "Hz. Peygamber'in Vefatı" bölümü ile 403^b'de tamamlanmıştır. Aynı sayfa on ikinci beyitte *Yiter bu deñlü sözler işte temmet* mısraından sonra yedi beyitlik bir temmet yer almaktadır. Aynı sayfa on üçüncü beyitte "Bu abdâl kuluna sen merhamet kıl" mısraının işaretleriyle müstensihin kalender, derviş meşrep biri olduğu söylenebilir. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Evvelâ biz ism-i Hak yâd idelüm / Söze andan sonra bünyâd idelüm -1^b. Son: Günâhların bağışlagıl devâ kıl / Resûlüllâh şefî' olsun revâ kıl 403^b.

23. Süleymaniye Kütüphanesi Yazma Bağışlar, No: 1725'te *Siyer-i Nebîye Â'id Bir Manzume*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "*Siyer-i Nebîye Â'id Bir Manzume*, 1-30 Yaprak. 22 Satır. Boyut (Dış-İç): 215X155, 172X121 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Nüshada 4^b-9^a varakları arasında "Hz. Peygamber'in Hz. Hatice ile Evlenmesi" bölümü bulunmaktadır. Bölümde sayfa numaraları okunamayacak derecede siliktir. Sayfalar 21 satırdır. Nüshanın geri kalan kısmında okunabilen sayfa numaraları Arap rakamlarıyla.

Yazı bozuk nestaliktir. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. 9^b yine siyer konusunda mensur bir bölümle başlıyor. Baş: Aç dilüni söyle i bülbül 'ayân / Kendü hâlınden bize kılğıl 'ayân (sayfa numarası okunmuyor). Son: Sen kim hârdan kılursın adamı hemân / Lütfundan âdem yaradursın 'ayân (sayfa numarası okunmuyor).

24. Süleymaniye Kütüphanesi Yazma Bağışlar, No: 3378'de *Siyerü'n-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Siyerü'n-Nebî; Velî, Muhammed şeklinde tespit edilmiştir. Baştan ve sondan tamdır. Diğer nüshalarla karşılaştırıldığında konu olarak eksik olduğu anlaşılıyor. Nüsha "Hz. Peygamber'in Göz Rahatsızlığı" bölümü ile başlayıp "Huneyn Gazası" bölümü ile tamamlanıyor. Harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfa numaraları günümüz rakamlarıyla. Sayfalar 17 satırdır. 284^a'da temmet kaydı vardır. Bu kayda göre yazmanın müstensihi Muhammed bin Murâd'dır. İstinsah tarihi 1066'dır [1655]. Baş: Hâmûş olma nâle kıl i 'andelib/ Söylegil sen dahı oldukça nasîb 1^b. Son: Baña kuvvet virür ol Pâdişâhum / Tesvîd olındı bu kitâb el-hamdü'llâh // El-hattu bâkî ve'l-ömrü fânî // El-'abdü 'âsî ve'r-Rabbü 'âfî. Rabbi temmim bi'l-hayr 284^a.

25. Süleymaniye Kütüphanesi Yazma Bağışlar, No: 3916'da *Siyerü'n-Nebî-Manzum*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Siyerü'n-Nebî-Manzum, Abdurrahman" şeklinde tespit edilmiştir. Nüsha baştan ve sondan eksik / kopuktur. Sayfalar numaralandırılırken bu durum dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. Yazma "Hz. Ali'nin Doğumu" bölümü ile başlayıp "Hz. Peygamber'in Vefatı" bölümü ile tamamlanmıştır. Sayfalarda satır 16 ile 17 arasında değişmektedir. 1^a sayfada kenara sonradan ve farklı yazı ile "Siyerü'n-Nebî Abdurrahman" notu düşülmüştür. "Hz. Peygamber'in Vefatı" bölümünün sonu 340^{a-b} yırtıktır. Nüsha harekesiz nesih yazı iledir. Diğer nüshaların bazılarında geçen Halîfe ve Velî isimleri ile müellifin adı bu nüshada yoktur. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Söyle i bülbül oturmagıl melûl/ Dünyâya aldanmagıl kılma kabûl 1^a. Son: [Ebû Bekri didi i Hak habîbi / Ki senden cümle der]dler şabîbi 340^b.

26. Süleymaniye Kütüphanesi Yazma Bağışlar, No: 4332'de *Sıretü'n-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Sıretü'n-Nebî; Velî, Muhammed" şeklinde tespit edilmiştir. Başı kopuk / eksiktir. Sonu tamdır. Nüshada yer yer tahribat vardır. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfaların bazıları numaralandırılmamıştır. Numaralı sayfalar günümüz rakamlarıyla. Sayfalarda satır 12 ile 14 arasında değişmektedir. Yazma, diğer nüshalarla karşılaştırıldığında "Makâle-i Evvel Der-Tevhîd" bölümünün dördüncü beyti ile başlayıp "Hz. Peygamber'in Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı" bölümü ile tamamlandığı anlaşılıyor. 313^b'de temmet kaydı vardır. Bu kayda göre kitabın adı *Kitâbu Sıreti'n-Nebıyyi*, müstensihi Muhammed bin İbrahim, istinsah tarihi 1097'dir [1685]. Nüshada takip eden sayfa 314^a'da yazmanın sahibi ve maliki olarak es-Seyyid Halîl Çelebi ve es-Seyyid Osmân Efendi isimleri bulunmaktadır. Baş: 'Akl kuşın oda yakan heybeti / Fikr tûfisi bulımaz kurbeti 1^a. Son: Yazanı her kim du'â ile aña / Hak Te'âlâ rahmet eyleye aña 313^b.

27. Topkapı Sarayı Müzesi Hazine Kitaplığı TSMK, 2287 H. 233'te kayıtlı *Sıret en-Nebî*: Kütüphane Kataloğu'nda "Müellifi bulunamayan bir manzum siyer tercümesi" (Karatay, 1961, s. II/101) olarak kaydedilmiştir. Nüsha baştan ve sondan tamdır. Eser "Mekke'nin Fethi" bölümü ile 328^a'da tamamlanıyor. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfalar 19 satırdır. Müellif adı 4^b on altıncı beyitte Muhammed olarak geçiyor. 327^b-328^a'da on dört beyitlik bir sahiplik kaydı vardır. Bu kayda göre eserin müstensihi

Hasan'dır. İstinsah tarihi yoktur. Baş: Evvelâ biz ism-i Hak yâd idelim / Söze andan sonra bünyâd idelim 1^b. Son: Nasîb eyle İlâhî bunları sen / Bilürem hepsiniñ ulusısın sen 328^a.

28. Türk Dil Kurumu Yazmaları, Yz.A.338'de *Siyer-i Nebî*: Nüsha baştan ve sondan kopuk / eksiktir. Nüshanın 96^b yaprağının son beytinde geçen "âşık [u] ışka" kelimelerinin işaretiyle eser müellifinin Âşıkî olduğuna hükmedilmiş ve eserin tamamlandığı zannedilmiştir (Cunbur, Kaya, Ünver ve Yılmaz, 1999, s. 130). Agâh Sırrı Levend "Dinî Edebiyatımızın Başlıca Ürünleri" adlı çalışmasında bu yanlış kaynak göstererek alıntılanmıştır (1972, s. 62). Nüshanın 97^a varağı "Hz. Peygamber'in Doğumu" bölümü başından birkaç beyit eksikle başlıyor. Böyle olunca 97^a ile 104^b arası farklı bir manzum siyer gibi anlaşılmış, Kütüphanenin Kataloğu'na da bu yanlışlık yansıtılmıştır (Cunbur vd., 1999, s. 130). Aynı yanlış bilgiler kütüphanenin dijital kayıtlarına da girmiştir. Eserin başı "Hz. Ali'nin Doğumu" bölümüdür. Sonu "Hz. Peygamber'in Doğumu" bölümüdür. Yazma tamir görmüştür. Tamiratta yapraklar birbirine karışmış, baş sona getirilmiştir. Sayfalar günümüz rakamlarıyla numaralandırılmıştır. Numaralandırmada bu durum dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. Sayfalarda satır 17 ile 19 arasında değişmektedir. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Söyle ey bülbül oturmağil melûl / Dünyâya aldanmağı kılma kabûl 1^a. Son: İşbu kıssa burada olsun tamâm / Okuyana dinleyene rahmet olsun hâs u 'âm 104^b.

29. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı[21.05.2018]¹³, Arşiv No: 05 Ba 1460'ta *Manzûm Siyer-i Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Manzûm Siyer-i Nebî. Yazarı: Mollâ Velî Efendi (872/1467'de sağ). Müstensih: Yok. Telif tarihi: 872 [1468]. İstinsah Tarihi: 1218 [1802]. 219 Yaprak. 23 Satır. Boyut (Dış-İç): 280x170-205x100 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Yazma, fiziksel olarak tamdır. Ancak konu bakımından *Sîret*'in ikinci kitabı olan "Mikdâd'ın Müslüman Olması" bölümü ile başlayıp "Huneyn Gazası" ve "Hz. Peygamber'in Vefatı" bölümleri ile tamamlanıyor. Sayfalar 23 satırdır. Nüsha harekesiz nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfa numaraları Arap rakamlarıyla. Diğer nüshaların bazılarında başta ve sonda geçen müellif adı Muhammed bu nüshada atlanarak yazılmamıştır. Eserin telif tarihi 218^b beşinci beyitte yazılıdır. 219^a sayfada temmet kaydı bulunmaktadır. Bu kayıta müstensih adı yoktur. İstinsah tarihi 1218'dir [1803]. Ancak devamında aynı sayfada aynı yazı ile "sâhip ve mâliki Çeltikçili karyesinden İmâm es-Seyyid Hasan Efendi 1246 [1830]" kaydı düşülmüştür. Kaydın altında sahiplik mührü vardır. Bu kayıttan eserin 1218 tarihli nüshadan İmâm es-Seyyid Hasan Efendi tarafından istinsah edildiği anlaşılıyor. Baş: Söylegil i bülbül eylegil figân / Cân dilden nâle virgil armağân 1^b. Son: Tanrı rahmet eylesün ol cân için / Kim okuya Fâtîha yazan için 219^a.

30. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 2630/2'de *Gazâvât-ı Hz. 'Alî (K.A.V.)*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Gazâvât-ı Hz. 'Alî (K.A.V.). Yazarı: Yok. Müstensih: Yok. İstinsah Tarihi: 1283 [1866]. 31^a-57^b Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 228x150-180x115 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Kütüphane kayıtlarında *Gazâvât-ı Hz. 'Alî* olarak geçiyorsa da Muhammed'in *Sîret*'inin "Mikdâd'ın Müslüman Olması" bölümüdür. Ait olduğu yazmada 31^b-57^b varakları arasında bulunmaktadır. Harekeli nesih yazı iledir. Sayfa numaraları günümüz rakamlarıyla. Bölümde ilk sayfa 14, diğer sayfalar 15 satırdır. 57^b'de 1283 [1866] tarihli istinsah kaydı vardır. Müstensih adı yoktur. Baş: Söylegil ey bülbül eylegil figân / Cân u dilden nâle virgil armağân 31^b. Son: Hem meclis burada olsun tamâm / Ol Resûlün rûhuna yüz biñ selâm 57^b.

¹³ *Sîret*'in genel ağ ortamında erişime açık nüshasının indirilme tarihidir.

31. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 2763/2'de *Menâkıb-ı Hazret-i 'Alî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Menâkıb-ı Hazret-i 'Alî. Yazarı: Yok. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 45^a-98^b Yaprak. 11 Satır. Boyut (Dış-İç): 200x145-145x105 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Kütüphane kayıtlarında *Menâkıb-ı Hazret-i 'Alî* olarak geçse de Muhammed'in *Sîret*'inin bazı bölümleridir. *Sîret*, yazmada 45^a'da "Mekke'nin Fethi" bölümünün yarısından başlıyor. Bölümün başı kopuk / eksiktir. Sonu 98^b'de "Hâlid bin Velîd'in Müslüman Olması ve Velîd bin Mugîre Cengi" bölümü ortalarına kadardır. Gerisi kopuk / eksiktir. Harekesiz nesih yazı iledir. Sayfa numaraları günümüz rakamlarıyla; ancak hemen tamamı okunamayacak derecede siliktir. Başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfalar 11 satırdır. Yazma tamir görmüştür. Diğer nüshalarla karşılaştırıldığında tamiratta yaprakların birbirine karıştırıldığı anlaşılıyor. 50^b'den 51^a'ya geçerken yaklaşık 155 beyit geriye dönüş vardır. 51^b'den 52^a'ya geçerken yaklaşık 135 beyit atlanmıştır. 52^b'den 53^a'ya geçerken ise yaklaşık 2000 beyit geriye dönüş vardır. 53^a "Mirkâl ibn Fasâhu'l-Abtâl Gazası" bölümünün ortalarından başlıyor. 53^b'den 54^a'ya geçerken yaklaşık 4465 beyit geriye dönüş vardır. 54^a "Mikdâd'ın Müslüman Olması" bölümünün ortalarından başlıyor. 61^b'den 62^a'ya geçerken 45 beyit atlanmıştır. 63^b'den 64^a'ya geçerken yaklaşık 4025 beyit atlanmıştır. 64^a "Mirkâl ibn Fasâhu'l-Abtâl Gazası" ortalarından başlıyor. 69^b'den 70^a'ya geçerken yaklaşık 790 beyit geriye dönüş vardır. 75^b'den 76^a'ya geçerken yaklaşık 2300 beyit atlanmıştır. 83^b'den 84^a'ya geçerken yaklaşık 2400 beyit geriye dönüş vardır. 89^b'den 90^a'ya geçerken yaklaşık 3650 beyit geriye dönüş vardır. 96^b'den 97^a'ya geçerken yaklaşık 65 beyit atlanmıştır. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Resûlüllâh didi 'Abbâsa vargıl / Ebû Süfyânı dutup bagla sargıl 45^a. Son: Bir ulu sahrâda kâfir leşkeri / Mevc urur deryâ gibi konmuş çeri 98^b.

32. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 2839'da *Manzûm Siyer-i Nebî (A.S.)*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Manzûm Siyer-i Nebî (A.S.). Yazarı: Za'îfî. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 99 Yaprak. 13 Satır. Boyut (Dış-İç): 220x150-155x105 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Yüksek Lisans Tezi olarak çalışılmıştır (Özmen, 2012, s. I-VIII, 1-287). Nüsha başlıksızdır. "Mekke'nin Fethi" bölümü ile başlayıp "Huneyn" ve "Müzelzel bin Menâzil Gazaları" ile devam edip tamamlanıyor. Bu iki bölüm de başlıksızdır. Sayfalar 13 satır olup günümüz rakamlarıyla numaralandırılmıştır. Harekeli nesih yazı iledir. 99^b yaprakta *Sîret*'te olmayan beş beyit yazılmış ve üzerleri çizilmiştir. Bu sayfada daha sonra 1195 [1780] tarihli temmet kaydı vardır. Müstensih adı yoktur. Baş: Mest olup ol dem çü benden halâs / Mîr-i meclis olmuşam zî bezm-i hâs 1^b. Son: Kıssa dahı burada olsun tamâm / Mustafânın rûhına yüz bin selâm 99^a.

33. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 3062'de *Kıssa-i Ticaret-i Mustafa (A.S.)*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Kıssa-i Ticaret-i Mustafa (A.S.). Yazarı: İsmâîl Zühdî. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: 1258 [(Kütüphane Kaydında) 1839]. 36 Yaprak. 13 Satır. Boyut (Dış-İç): 160x100-150x80 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Sayfa numaraları günümüz rakamlarıyla. Sayfalar 13 satırdır. Nüsha rika iledir. Başlık siyah yazı iledir. 36^b sayfada temmet kaydı vardır. Bu kayda göre yazmanın müstensihî İsmâîl Zühdî, istinsah tarihi 1258'dir [1842]. Baş: Aç dilünj söyle i bülbül 'ayân / Kendi hâlün özüne kıl beyân 1^b. Son: Kâtibine dahı kim kılsa du'â / Rahmet itsün aña lütfundan Hüdâ 36^b. Aynı sayfada daha sonra temmet kaydı vardır. Bu kayda göre yazmanın müstensihî İsmâîl Zühdî, istinsah tarihi 1258'dir [1842].

34. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 3115'te *Kıssa-ı Sülehâ' ve Urefâ'*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Kıssa-ı Sülehâ' ve Urefâ'. Yazarı: Zâ'îfî. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: 1217 [1802]. 89 Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 217x150-170x110 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Yazmada Muhammed *Sîret'*inin "Mikdâd'ın Müslüman Olması" bölümü başlıksız olarak 2^b-17^b yapraklar arasında yer almaktadır. İlk iki yaprak harekeli, devamı harekesiz nesih yazı ile. Sayfa numaraları Arap rakamlarıyla, sonradan ikinci kez günümüz rakamlarıyla. İlk sayfa 16, diğer sayfalar 15 satırdır. Yazmanın iç kapağında "sâhip ve mâliki Ahmed Efendi bin Ömer" kaydı vardır. Bu kayıttan yazmanın Ahmed Efendi bin Ömer tarafından istinsah edildiği anlaşılıyor. İstinsah tarihine dair bilgi yoktur. 17^b'de müstensih'in "Bunu yazdım yâdigâr ol şaşa için; okuyanlar bir du'â kıl şaşa için." şeklinde mensur notu vardır. Bu numaradaki nüshanın istinsah tarihi ile 06 Mil Yz B 310'da kayıtlı nüshanın istinsah tarihi her ikisi de aynıdır: 1217 [1802]. Baş: Söylegil i bülbül eylegil figân / Cân fidâ eyle virgil armağân 2^b. Son: Hem bu Mikdâd Miyâse oldu tamâm / Hazret-i Peygambere yüz bin selâm 17^b.

35. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 3822'de *Kıssa-i Siyer-i Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Kıssa-i Siyer-i Nebî. Yazarı: Za'îfî Pîr Mehmed b. Evrânôs b. Nûreddîn b. el-Fâris. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 28 Yaprak. 20 Satır. Boyut (Dış-İç): 220x160-180x150 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Yazma, *Sîret'*in baştan ve sondan olmak üzere oldukça eksik / kopuk bir nüshasıdır. Nüshanın *Sîret'* olduğu 1^a yedinci beyitte geçen "sîretini" kelimesinin altı kırmızı ile çizilerek belirtilmiştir. "Hz. Peygamber'in Hz. Hatice ile Evlenmesi" bölümü ile başlıyor. Sayfalar günümüz rakamlarıyla. 5^b'den 6^a'ya geçerken arada yaklaşık beş yapraklık bir kopukluk olduğu diğer nüshalarla karşılaştırıldığında anlaşılıyor. 15^{a-b'}'de siyer konusunda başka bir manzume vardır. 19^a'dan sonra 28^b ve 29^a geliyor. Arada bir kopukluk var gibi görünse de kopukluk yoktur; numaralandırmada karışıklık / yanlışlık vardır. 20-28 yapraklar sona getirilmiştir. 33^b "Hz. Peygamber'in Hz. Hatice ile Evlenmesi" bölümünün sonudur. Nüshada 33^b'den sonra 20^a sayfa geliyor. 20^a "Benî Kurayza Gazası"nın son dört beyti ile başlayıp "Hz. Ebû Bekir'in Oğlu Abdurahmân'ın Müslüman Olması" bölümü ile 28^b'de tamamlanıyor. Geri kalan kısım kopuk / eksiktir. Sayfalar numaralandırıldıktan sonra nüshanın tamir gördüğü bu karışıklıklardan anlaşılıyor. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar siyah yazı ile. Sayfalarda satır 11 ile 21 arasında değişmektedir. Müstensih adı ve istinsah tarihi bilgisi yoktur. Baş: Aç dilüni söyle ey bülbül 'ayân / Kendi hâliñ kendöziñe kıl beyân 1^a. Son: Her kim diler rahmet kazana / Fâtîha okuya bunu yazana 28^b.

36. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 3823'te *Siyer-i Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Siyer-i Nebî. Yazarı: Za'îfî Pîr Mehmed b. Evrânôs b. Nûreddîn b. el-Fâris. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 34 Yaprak. Satır: Yok. Boyut (Dış-İç): 220x160-200x140 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Yazma, *Sîret'*in baştan ve sondan olmak üzere oldukça eksik / kopuk bir nüshasıdır. Nüsha "Bedir Savaşı" bölümü başından birkaç beyit eksik / kopukla başlıyor, "Uhud Savaşı" bölümü sondan birkaç beyit eksik / kopukla tamamlanıyor. Nüsha tamir görmüştür. Yapraklar yer yer tahrip olmuştur. Sayfalar son hâliyle günümüz rakamlarıyla numaralandırılmıştır. Numaralandırmada baştaki kopukluk dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. Nüsha bozuk harekeli nesih yazı ile olup başlıklar siyah yazı ile. Sayfalarda satır 12 ile 18 arasında değişmektedir. Müstensih adı ve istinsah tarihi bilgisi yoktur. Son sayfada yazı siliktir. Baş: Mekkeye çapdurdılar andan haber / Tiz irişe (...) 1^a. Son: Enes kılır (...)yet Mustafânın / Rübâ'ıyyesi sınımış-ıdı anuñ 33^b.

37. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 3824'te *Siyer-i Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Siyer-i Nebî. Yazarı: Za'ifî Pîr Mehmed b. Evrânôs b. Nûreddîn b. el-Fâris. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 73 Yaprak. 23 Satır. Boyut (Dış-İç): 230x170-180x120 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Baştan ve sondan olmak üzere oldukça eksik / kopuk bir nüshadır. Yazmanın 80^a'dan öncesi eksik / kopuktur. Sonu 152^b'dir. Nüshanın 80^a sayfası "Gurâb Kalesi'nin Fethi" bölümünün son dört beyti ile başlıyor. Devamında *Sîret*'in ilk nüshalarında bulunmayan "Makâtil Gazâsı" vardır. Sonu, diğer nüshalarla karşılaştırıldığında "Hz. Peygamber'in Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı" bölümünün ortalarına kadar olduğu anlaşılıyor. Sonrası kopuk / eksiktir. Sayfa numaraları Arap rakamlarıyla. Nüsha bozuk harekesiz nesih yazı ile olup başlıklar siyah yazı ile. Sayfalarda satır 19 ile 23 arasında değişmektedir. Müstensih adı ve istinsah tarihi bilgisi yoktur. Baş: Medîne şehrine döndü ol helâl / Kalmadı geldi bile Ebâ Na'ce 'Abd-i Kelâl 80^a. Son: Kılıclar sındı şebdeler uşandı / Akar kanlar yüreklerden boşandı 152^b.

38. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 3941'de *Siyer*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Siyer. Yazarı: Yok. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 76 Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 210x150-155x100 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Eser "Amr Ma'dî Kereb'in Cengi ve Müslüman Olduğu" bölümü baştan belli bir kısımdan sonra başlıyor. Sonu "Mekke'nin Fethi" bölümünün ortalarına kadardır. Sonrası kopuktur. Nüsha tamir görmüş ve sayfalar son hâliyle günümüz rakamlarıyla numaralandırılmıştır. Numaralandırmada baştaki kopukluk dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı ile. Sayfalar 15 satırdır. Müstensih adı ve istinsah tarihi bilgisi yoktur. Baş: Ol çeri kim şimdi düşmândur bize / Mü'min olup karşı olursun size 1^a. Son: Saña İslâmı 'arz eyleyiserler / Müslimân ol diyü söy[leyiserler] 76^b.

39. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 5428'de *Terceme-i Siyer-i Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Terceme-i Siyer-i Nebî. Yazarı: Darîr Mustafa b. Ömer Erzûrûmî. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: 1241 [1825]. 245 Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 225x160-160x100 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Baş tarafta başka bir metir vardır. Muhammed'in *Sîret*'i 15^a'da "Hz. Peygamber'in Göz Rahatsızlığı" bölümü ile başlıyor. Yazmanın 31^b vараğı "Hz. Peygamber'in Ebû Cehil ile Güreş Tutması" bölümü ile tamamlanmıştır. Aynı sayfada daha sonra Başmakçılı Hâfız Hüseyin-zâde 1240 [1824] tarihli müstensih adı ve istinsah tarihi vardır. 32^a yaprak başlıksız olarak "Hz. Peygamber'in Hz. Hatice ile Evlenmesi" bölümü ile başlıyor. 201^b yaprak "Kıssa-i İnşikâku'l-Kamer" bölümünün sonu ile tamamlanıyor. Aynı sayfada altta "temmet" sözü iki kere tekrarlanmıştır. 202^a yaprak "Uhud Savaşı"nın başından birkaç beyit eksikle başlıyor. Eser 245^b'de "Benî Kurayza Gazası" ile tamamlanıyor. Aynı sayfada daha sonra [1]241 [1825] istinsah tarihi bulunmaktadır. Bu sayfada müstensihe dair bilgi yoktur. 31^b yapraktaki Başmakçılı Hâfız Hüseyin-zâde eserin tamamının müstensihî olabilir. Sayfalar günümüz rakamlarıyla yeniden numaralandırılmıştır. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı ile. Sayfalarda satır 14 ile 16 arasında değişmektedir. Baş: Hâmûş olma nâle kıl ey 'andelîb / Söyle ben dahı oldukça nasîb 15^a. Son: Yazanı okuyanı dinleyeniy / Rahmet eyle yâ gafûr yâ rahîm 245^b.

40. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 6547'de *Terceme-i Siyer-i Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Terceme-i Siyer-i Nebî. Yazarı: Veys b. Mustafa. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: 1162 [1748]. 229 Yaprak. 19 Satır. Boyut (Dış-İç):

204x144-167x100 mm" şeklinde tespit edilmiştir. *Sîret*'in eksik bir nüshasıdır. Başta ve içte kopuklar vardır. Sonu tamdır. Yazma tamir görmüştür. Tamiratta yapraklar birbirine karışmıştır. Sayfalar numaralandırılırken bu durum dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. Nüsha harekesiz nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfalar 19 satırdır. Yazma diğer nüshalarla karşılaştırıldığında "Uhud Savaşı"nın belli bir bölümünden sonra başlayıp "Hz. Peygamber'in Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı" bölümüyle tamamlandığı anlaşılıyor. 227^b'de sevvedehû kaydı vardır. Bu kayda göre yazmanın müstensihî Veys ibn Mustafa Beg'dir. İstinsah tarihi 1167'dir [1753]. 228^a-229^a varakları arasında başka yazılar vardır. Baş: Ki ağır çürümüş idi etini / Çün kül oldu yile virdi ununu 1^a. Son: Her kim yazan için bir Fâtiha okursa Allâh Te'âlâ anı dünyâ belâsından ve âhiret azâbından hıfz u emîn eyleye. Âmîn. Bi-hürmeti Seyyidi'l-Mürselîn 227^b.

41. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 6712'de *Menâkıb-name*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Menâkıb-name. Yazarı: Yok. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 83 Yaprak. 13 Satır. Boyut (Dış-İç): 210x155-175x130 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Nüsha baştan ve sondan eksik / kopuktur. Tamir görmüştür. Tamiratta sayfalar birbirine karışmıştır. Yer yer lekeler ve tahribat mevcuttur. Nüshada "Hayber Savaşı" bölümü 1^a ve 13^b-25^b varakları arasında bulunmaktadır. Son kısımda sayfa kenarlarında yırtıklar vardır. Sayfalar günümüz rakamlarıyla yeniden numaralandırılmıştır. Numaralandırmada kopuklar dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. 1^a "Hayber Savaşı"nın belli bir bölümünden sonrası ile başlıyor (1^b-13^b başka konular var); bu bölümün öncesi 13^b'dedir. 13^b'de "Hayber Savaşı"nın başına dönülmüştür. Bölüm 25^b'de sona eriyor. Başlık siyah yazı iledir. "Hayber Savaşı" bölümünde sayfalarda satır ilk sayfa 12, diğer sayfalar 13-15 arasında değişmektedir. (Nüshanın diğer bölümlerinde satır 11-18 arasında değişmektedir.). Nüshada müstensih adı ve istinsah tarihi bilgisi yoktur. Yazı bozuk nestaliktir. Nüshanın sonu 83^a'dır. Nüshanın 1^b-13^b ve 25^b-83^a varakları arasında *Sîret*'in ilk nüshalarında bulunmayan "Geyik Destanı", "İbrahim'in Vefatı Destanı", "Hz. Ali Gazâvâtnâmesi" hikâyeleri vardır. Baş: Aldı Peygamber katına geldi ol / Nâmeyi virdi 'Alîye pes Resûl 1^a. Son: Hem bu kıssa burada oldu tamâm /Mustafânun rûhına yüz bin selâm 25^b.

42. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 7004'te *Menâkıb-nâme*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Menâkıb-nâme. Yazarı: Yok. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 237 Yaprak. 18 Satır. Boyut (Dış-İç): 212x165-170x103 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Başı kopuktur. *Sîret*'in oldukça eksik bir nüshasıdır. Yer yer tahrip olmuştur. Rutubet lekeli. Sayfalar numaralandırılırken kopukluk dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. Yazmada baş tarafta ve içte *Sîret*'in ilk nüshalarında bulunmayan bölümler mevcuttur. Sayfalar günümüz rakamlarıyla numaralandırılmıştır. Sayfalar 18 satırdır. Nüsha harekeli nesih yazı iledir, ancak iç kısımda harekesiz bölümler de vardır. Başlıklar siyah yazı iledir. Muhammed'in *Sîret*'i 97^a'da "Hz. Peygamber'in Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı" bölümü farklı bir başlık altında "İşbu Kıssa Tebük Kıssasıdır, Peygamberin Âhir Gazâsıdır" başlığıyla başlıyor. Devamında "Mekke'nin Fethi" bölümü var ve "Mikdâd'ın Müslüman Olması" bölümü ile eser tamamlanıyor. Yazmanın müstensihî ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Yene ey bülbül güzlâr-ı ma'nî / Metâ' [metinde mâte'?] girmegin bâzâr-ı ma'nî 97^a. Son: Fâ'ilâtun Fâ'ilâtun Fâ'ilât / Bin def' ider bir salavât 238^a.

43. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 7167'de *Sîretü'n-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Sîretü'n-Nebî. Yazarı: Yok. Müstensihî: Yok.

İstinsah Tarihi: 1282 [1866]. 486 Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 215x150-165x100 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Eser "Âgâz-ı Kitâb-ı Sîret-i Terceme Be-Nazm" bölümü baştan birkaç beyit eksik / kopukla başlıyor. Sonu "Hz. Peygamber'in Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı" bölümüdür. Sayfalar günümüz rakamlarıyla yeniden numaralandırılmıştır. Numaralandırmada baştaki kopukluk dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfalar 15 satırdır. 485^b'de temmet bölümü vardır. Bölümün sonunda 1282 [1865] tarihli istinsah kaydı vardır. Takip eden 486^a sayfada 1282 [1865] tarihi tekrar yazılmıştır. Daha sonra vakfedenin Kezban Hatun olduğu kaydı düşülmüştür. Kezban Hatun'un ayrıca eserin müstensihisi olup olmadığı anlaşılmıyor. Baş: Mustafânın Sîretini söylegil / Cânına 'aşkını yoldaş eylegil 1^a. Son: Cümlemüzi ya ilâhe'l-'âlemîn / Huld içinde hâslarınla it karîn 485^a.

44. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 8471'de *Terceme-i Sîyeri'n-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Terceme-i Sîyeri'n-Nebî. Yazarı: Darîr Mustafa b. Yusuf Erzurumî. Müstensihisi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 2. cilt. 241 Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 215x150-157x119 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Nüshanın başında *Sîret*'in ikinci cildi olduğu belirtilmiştir. Eserin başı "Benî Kurayza Gazası"dır. Sonu "Hz. Peygamber'in Vefatı" bölümünün ortalarıdır. Devamı kopuktur. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Nüsha talik yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfalar 15 satırdır. Baş: Vaktidür i bülbül-i gâfil uyan / Bir nazar kıl aç göziği gör 'ayân 1^b. Son: Gam yimegil tiz gelürsin sen başa / Ehl-i beytümünden kızum didüm saña 241^b.

45. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 8631/2'de *Manzûme-i Hatîcetü'l-Kübrâ*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Manzûme-i Hatîcetü'l-Kübrâ. Yazarı: Yok. Müstensihisi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 10^b-42^a Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 240x150-155x105 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Bölüm ait olduğu yazmanın 10^b-41^a yaprakları arasında *Hâzâ Kitâbu Manzûme-i Hatîcetü'l-Kübrâ, Radiya'llâhu 'Anhâ*, başlığı ile yer almaktadır. Sayfalar günümüz rakamlarıyla. Sayfalar 15 satırdır. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlık siyah yazı iledir. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Aç dilüñi söyle i bülbül 'ayân / Kendi hâliñ kendöziñe kıl beyân 10^b. Son: Merhamet eyle ol cân için / Fâtiha oku hem yazan için el-Fâtiha. Temmet 41^a.

46. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 8778'de *Kitâb-ı Sîretü'n-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Kitâb-ı Sîretü'n-Nebî. Yazarı: Yok. Müstensihisi: Ali-zâde. İstinsah Tarihi: Yok. 324 Yaprak. 15 Satır. Boyut (Dış-İç): 210x165-160x112 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Eser "Mikdâd'ın Müslüman Olması" bölüm ile başlayıp "Hz. Peygamber'in Vefatı" bölümünün ortalarında bitiyor. Sonrası kopuktur. Nüsha harekeli nesih yazı iledir; ancak yer yer harekesiz bölümler de vardır. Başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfalar 15 satırdır. Nüsha tamir görmüştür. Yer yer lekeler mevcuttur. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Nâle kıl i 'andelîb-i âşiyân / Olmagıl hayvân [gibi] ferş-âşiyân 1^b. Son: Ol 'Alî didi yur-iken nâgehân / Kulaguma geldi bir ün dir hemân 328^a.

47. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 8940'ta *Ceng-nâme-i Hz. Alî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Ceng-nâme-i Hz. Alî. Yazarı: Yok. Müstensihisi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 194 Yaprak. 21 Satır. Boyut (Dış-İç): 195x135-160x85 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Nüsha, *Sîret*'in ikinci kitabı olan "Mikdâd'ın Müslüman Olması" bölümü baştan yaklaşık yüz beyit eksikle başlıyor. "Müzelzel bin Menâzil Gazası" bölümü baştan yaklaşık yüz kırk beyitle sona eriyor. Sonrası eksik / kopuktur. Sayfalar 21

satırdır. Sayfa numaraları çoğu yerde okunamayacak derecede siliktir. Nüsha harekesiz nesih kırmızıyla olup başlıklar kırmızı yazı ile. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Kankısı gâlib gelürse kız çıkar / Hiç amân virmeyüben bir bir yıkar (sayfa numarası okunmuyor). Son: Sabâhdan ahşama kırk gün gidicek /Varılır (...) her gün gidicek (sayfa numarası okunmuyor).

48. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 8902'de *Manzûme-i Hazret-i Hadîcetü'l-Kübrâ*: Nüsha aynı numaradaki dijital kayıtlarda "Manzûme-i Hazret-i Hadîcetü'l-Kübrâ. Yazarı: Yok. Müstensihi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 91 Yaprak. 13 Satır. Boyut (Dış-İç): 245x165-175x125 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Muhammed'in *Sîret'*inin oldukça eksik bir nüshasıdır. Eser Âgâz-ı Kitâb-ı Sîret-i Tercüme be-Nazm bölümü ile başlıyor. Birkaç beyit sonra yaklaşık 200 beyit atlanarak devam etmiş. "Hz. Peygamber'in Göz Rahatsızlığı", "Ebû Cehil ile Güreş Tutması", "Hz. Hatice ile Evlenmesi", "Hz. Ali'nin Doğumu" bölümlerinden oluşmaktadır. Nüsha *Manzûme-i Hazret-i Hadîcetü'l-Kübrâ* adı ile kayıtlı ise de Muhammed'in *Sîret'*inin ilk 4.000 beytinin bazı bölümleri atlanmış özeti gibidir. Bölüm başlıkları yazılmamıştır. Bazı kısımlar kırmızı yazı ile. Numaralandırma Arap rakamlarıyla sayfa sistemine göre 1, 2, 3... olup 150'den sonra sayfa numarası yoktur. Yazma toplamda 182 sayfadır. Sayfalar 13 satırdır. Müstensih adı ve istinsah tarihi yoktur. Baş: Söylegil ey gayb elinüj bülbülü / Gayb elinden mi getürdin bu güli s. 1. Son: Yazanı yazdıranı rahmet eyle yâ Ganî. Sâhibü'l-hayrât ve'l-hasenât [sayfa numarası yok].

49. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz A 9105/3'te *Gazâ-i Benî Kureyze*, Arşiv No: 06 Mil Yz A 9105/4'te *Kıssa-i Hazret-i Ömer*: 06 Mil Yz A 9105/3'te kayıtlı nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Gazâ-i Benî Kureyze. Yazarı: Yok. Müstensihi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 53^a-60^b Yaprak. 17 Satır. Boyut (Dış-İç): 215x160-180x120 mm" şeklinde; 06 Mil Yz A 9105/4'te kayıtlı nüsha da "Kıssa-i Hazret-i Ömer. Yazarı: Yok. Müstensihi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 60^b-65^b Yaprak. 17 Satır. Boyut (Dış-İç): 215x160-185x125 mm" olarak tespit edilmişlerdir. Bu iki bölümün de içinde olduğu yazma tamir görmüştür. Tamirattan sonra günümüz rakamlarıyla yeniden numaralandırılmıştır. Yazmada *Gazâ-ı Benî Kureyze* 53^a-60^b, *Kıssa-i Hazret-i Ömer* 60^b-65^b yapraklar arasındadır. Arap rakamlı sayfalarda bölümler 17^a-24^b ve 24^b-29^b yapraklar arasında görünmektedir. Yazı harekesiz nesihdir. Başlıklar siyah yazı ile. Sayfalarda satır 15 ile 17 arasında değişmektedir. 65^b'de daha sonra 1250 [1834] tarihli temmet kaydı vardır. Devamında aynı yazı ile "sâhip ve mâliki Hüseyin ibn Hasan" denilerek müstensihin Hüseyin ibn Hasan olduğu belirtilmiştir. Baş: Vaktidür i bülbül eylegil figân / Bir nazar kıl aç göziñi gör 'ayân 53^a. Son: Hem bu kıssa burada oldı tamâm / Yazdurup yazana çok selâm 65^b.

50. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz B 1073'te *Sîretü'n-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Sîretü'n-Nebî. Yazarı: Yok. Müstensihi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 364 Yaprak. 21 Satır. Boyut (Dış-İç): 303x187-245x137 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Eser fiziksel olarak tamdir. Ancak konu bakımından eksiktir. "Hz. Peygamber'in Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı" bölümü ile tamamlanıyor. Müellifin adı 4^b ikinci beyitte Muhammed olarak geçiyor. Nüsha harekesiz nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı ile. Sayfalarda satır 19 ile 21 arasında değişmektedir. Eserde müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Bî'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm / Sünbül-i gülzâr-ı cennâtü'n-na'îm // Evvelâ bir ism-i Hak yâd idelüm / Söze andan sonra büyâd idelüm 1^b. Son: Hak Te'âlâ rahmet eylesün aña / Kim beni ol bir du'â ile aña 364^a.

51. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz B 274'te *Siyer-i Nebî Tercemesi*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Siyer-i Nebî Tercemesi. Yazarı: Darîr Mustafa b. Yusuf Erzurumî. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 176, I Yaprak. 17 Satır. Boyut (Dış-İç): 300x190-260x145 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Nüsha Arap rakamlı 72'den başlıyor. Öncesi eksik / kopuktur. Sonu "Mekke'nin Fethi" bölümü sondan birkaç beyitle başlayıp "Hz. Peygamber'in Vefatı" bölümü baştan birkaç beyitle tamamlanıyor. Sonrası eksik / kopuktur. Nüsha tamir görmüş ve son hâliyle yeniden günümüz rakamlarıyla numaralandırılmıştır. Numaralandırmada baştaki kopukluk dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. Nüsha harekeli nesih yazı ile yazılmıştır. Son bölüm de dâhil olmak üzere bazı bölümler harekesizdir. Başlıklar kırmızı yazılıdır. Sayfalar 17 satırdır. Müstensih adı ve istinsah tarihi yoktur. Baş: Hindûdan dönderdi Resûlüllâh yüzün / Kim yimişdi Hamzanıñ bagrı kanın 7^a. Son: Dôst yüzünü tâ ki handân bulmuşam / Sad-hezârân râz-ı pinhân bulmuşam 24^b.

52. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz B 360'de *Sîretü'n-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Sîretü'n-Nebî. Yazarı: Mehmed Halîfe. Müstensihî: Muhammed b. Hasan. İstinsah Tarihi: 1182 [1768]. I, 416, II Yaprak. 21 Satır. Boyut (Dış-İç): 300x185-240x135 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Baştan ve sondan fiziksel olarak tamdır. Bazı sayfalarda lekeler, yer yer de tahribat vardır. Sayfa numaraları sonradan ikinci kez günümüz rakamlarıyla yazılmıştır. Sayfalar 21 satırdır. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı ile yazılmıştır. Diğer nüshaların bazılarında geçen sondaki Halîfe ve Velî isimleri bu nüshada yoktur. Müellifin adı 4^b dördüncü ve 416^b altıncı beyitlerde Muhammed olarak geçiyor. Eserin telif tarihi 416^a yedinci beyitte yazılmıştır. Eserin sonundaki temmet kaydına göre müstensih Muhammed bin Hasan bin Mahmud'dur. İstinsah tarihi 1182'dir [1768]. Baş: Evvelâ bir ism-i Hak yâd idelüm / Söze andan sonra bünyâd idelüm 1^b. Son: Bu kitâb hem burada oldu tamâm / Mustafâ rûhına yüzün biñ selâm 416^b.

53. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz B 310'da *Siyretü'n-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Siyretü'n-Nebî. Yazarı: Mehmed Halîfe. Müstensihî: Seyyid Hafız Osman. İstinsah Tarihi: 1217 [1802]. 341 Yaprak. 29 Satır; Boyut (Dış-İç): 300x203-262x134 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Nüsha fiziksel olarak tamdır. Diğer nüshalarla karşılaştırıldığında konunun baştan yaklaşık iki yüz beyit eksikle başladığı anlaşılıyor. Yazmanın son bölümleri "Hz. Peygamber'in Rûm ve Şâm Sultanlarıyla Olan Savaşı", "Hz. Peygamber'in Vefatı" ve "Hâtime"dir. Sayfalarda satır 21 ile 29 arasında değişmekte olup son sayfa 33 satırdır. Nüsha baştan 137^b'ye kadar harekeli, geri kalan kısım harekesiz nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı ile yazılmıştır. Sayfa numaraları Arap rakamlarıyla yazılmıştır. Diğer nüshaların bazılarında başta ve sonda geçen müellif adı Muhammed bu nüshada atlanarak yazılmamıştır. Eserin telif tarihi 341^b yirmi altıncı beyitte yazılmıştır. Nüshanın müstensihî "Hâtime" bölümü 342^b onuncu, yirmi dördüncü ve yirmi sekizinci beyitlerde geçen Hâfız Osman'dır. İstinsah tarihi aynı sayfa yirminci beyitte ve sayfa sonunda geçen 1217'dir [1802]. Baş: Söylegil i 'andelübün bülbülü / Gayb ilinden mi getürdün bu güli 1^b. Son: Rûzî kılson şefâ'at ol imâm / Söz dükendi cümlesi oldu tamâm // Sîreti manzûme kıldum rakam / Düşdi târîh hem temmeti't-tâm ba'de'l-keîâm 342^b.

54. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz B 370'de *Sîretü'n-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Sîretü'n-Nebî. Yazarı: Mehmed Halîfe. Müstensihî: Mustafa Hanif. İstinsah Tarihi: 1279 [1862]. 181 Yaprak. 19 Satır. Boyut (Dış-İç): 310x205-237x129 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Eser "Âgâz-ı Kitâb-ı Sîret-i Terceme Be-

Nazm" bölümü ile başlıyor. Bölümün başlığı yoktur. Bu kısımdan öncesi kopuk / eksiktir. Eser "Hayber Savaşı" bölümü ile bitiyor. Sayfalar günümüz rakamlarıyla yeniden numaralandırılmış. Numaralandırmada baştaki kopukluk dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. Nüsha harekeli nesih yazı iledir. Sayfalar 19 satırdır. 181^b'de müstensihin Mustafa, istinsah tarihinin 1279 [1862] olduğu bilgisi vardır. Baş: Söyle gel ey gayb güliniñ bülbülü / Gayb ilinden mi getürdün bu günü 1^a. Son: Hem bu kıssa burada olsun tamâm / Mustafânun rûhuna yüz biñ selâm 181^b.

55. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz B 37/1'de *Gazâvât-nâme*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Gazâvât-nâme. Yazarı: Abdurrahman. Müstensihi: Hasan b. Abdurrahman. İstinsah Tarihi: 1181 [1767]. 1. Cilt (1^b-218^b) Yaprak. 19 Satır. Boyut (Dış-İç): 304x199-242x136 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Yazma, aynı kütüphanede 06 Mil Yz B 37/2'de Kan Kal'ası adıyla da kayıtlıdır. Eser baştan ve sondan fiziksel olarak tamdır. Ancak baş tarafta eserin müellifi Muhammed adının geçtiği bölüm yok / çıkarılmıştır. Sonu ise "Hz. Ebû Bekir'in Oğlu Abdurahmân'ın Müslüman Olması" bölümüdür. Nüsha tamir görmüştür. Yer yer lekeler vardır. Nüshada yazı harekeli nesih, yer yer de harekeli nesih kırmasıdır. Başlıklar kırmızı, yer yer siyah yazı iledir. Sayfalarda satır 16 ile 19 arasında değişmektedir. Nüshada daha sonra Muhammed'in *Sîret*'inin ilk nüshalarında bulunmayan "Hendek Gazası", "Mukaffâ Gazası", "Aremrev Gazası", "Hüzeyl Kalesi Gazası" bölümleri bulunmaktadır. "Hz. Peygamber'in Vefatı" bölümü yoktur. Nüsha 218^b'de tamamlanıyor. Aynı sayfada temmet kaydı vardır. Bu kayda göre yazmanın müstensihi Hâfız Hasan bin Abdurrahman, istinsah tarihi 1181'dir [1767]. Baş: Evvelâ ism-i Hakkı yâd idelim / Söze andan sonra bünyâd idelim 1^b. Son: Okuyanı dinleyeni yazduranı yazanı / Rahmetünle yarlıgagıl sen yâ Ganî 180^b.

56. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 06 Mil Yz B 453'te *Siyretü'n-Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Siyretü'n-Nebî. Yazarı: Mehmed Halife. Müstensihi: Yok. İstinsah Tarihi: Yok. 202 Yaprak. 19 Satır. Boyut (Dış-İç): 260x180-220x125 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Eser Makâle-i Düvvüm Der-Tevhîd bölümünün son iki beyti ile başlıyor. Öncesi kopuktur. Sonu "Amr Ma'dî Kereb'in Cengi ve Müslüman Olduğu" bölümüdür. Bölümün sonu ve *Sîret*'in geri kalan kısmı kopuk / eksiktir. Yazmanın son kısmında sayfa numaraları okunmuyor. Yazma tamir görmüştür. Bazı yerlerinde tahribat vardır. Harekeli nesih yazı iledir. Son kısım harekesizdir. Sayfalarda satır 17 ile 19 arasında değişmektedir. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Bu emr-ile cümlesi lâbüd yine / İşin bitürüp döniserdür aslına 2^a. Son: Va'de kıldun va'deñe olmaz hilâf / Yâ İlâhâ hâs kulundur kalb-i sâf (sayfa numarası okunmuyor).

57. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 19 Hk 1122'de *Terceme-i Siyer-i Nebî*: Nüsha aynı numaradaki dijital kayıtlarda "Terceme-i Siyer-i Nebî. Yazarı: Yok. Müstensihi: Figanîzade Abdullah b. Mahmûd b. Bekir. İstinsah Tarihi: 1207 [1791]. 347 Yaprak. 21 Satır. Boyut (Dış-İç): 325x210-240x150 mm" şeklinde tespit edilmiştir. Baştan ve sondan fiziksel olarak tamdır. Müellifin adı Muhammed 4^a on ikinci beyitte geçiyor. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı iledir. Sayfalar 21 satırdır. Sayfa numaraları 348^a ve 363^a (son yaprak) hariç Arap rakamlarıyla. 348^a ve 363^a hem Arap hem günümüz rakamlarıyla. 170^a'dan sonra gelen yaprak atlanmış, devamında 181^a olması gereken yaprak 180^a olarak numaralandırılmış ve buna göre devam etmiştir. 347^a'dan sonra gelmesi gereken 348^a yaprak yanlışlıkla 347^a olarak tekrar yazılmış ve numaralandırma buna göre devam etmiştir. Nüshada Muhammed'in *Sîret*'i, "Hz. Peygamber'in Rûm ve Şâm

Sultanlarıyla Olan Savaşı" bölümü ile 347^b'de bitiyor. Aynı sayfada temmet kaydı vardır. Bu kayda göre yazmanın müstensihî Figânî-zâde Çorumlu Abdullâh bin Mahmûd bin Ebû Bekir'dir, istinsah tarihi 1207'dir [1792]. Nüshada 348^a'dan itibaren diğer tam nüshalarda olmayan "Hz. Ebû Bekir'in Hilafeti ve Vefatı", "Hz. Ömer ve Hz. Osman'ın Hilafetleri", "Hz. Ali'nin Hilafeti ve Vefatı", "Hz. Hasan'ın Hilafeti", "Hz. Hüseyin'in Vefatı", "Hz. Hasan'ın Vefatı" ve Hz. Peygamber'in hayatta iken vefat eden oğlu "Hz. İbrahim'in Vefatı" bölümleri vardır. "Hz. Peygamber'in Vefatı" bölümü yoktur. Eser 363^b'de tamamlanıyor. 363^b'de 347^b'den ayrı bir istinsah kaydı daha vardır. Bu kayıta müstensih Çemderci-zâde el-Hâc Hüseyin'dir. İstinsah tarihi 1208'dir [1793]. Bu durumda nüshanın 1792 yılında Figânî-zâde Çorumlu Abdullâh tarafından istinsah edildiği, bundan bir yıl sonra da Çemderci-zâde el-Hâc Hüseyin'in esere ilaveler yaptığı anlaşılıyor. Baş: Evvelâ bir ism-i Hak yâd idelüm / Söze andan sonra bünyâd idelüm 1^b. Son: (...) dahı kim kıla du'â' / Rahmet itsün aña lütfından Hüdâ 347^b.

58. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Arşiv No: 55 Hk 458/11'de *Cenk-nâme*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Cenk-nâme. Yazarı: Yok. Müstensihî: Yok. İstinsah Tarihi: 1187 [1774]. 130^a-133^b Yaprak. 14-15 Satır. Boyut (Dış-İç): 203x145-165x150 mm" şeklinde tespit edilmiştir. *Sîret*'in "Hâlid bin Velîd'in Müslüman Olması ve Velîd bin Mugîre Cengi" bölümüdür. Ait olduğu yazmanın 130^a-132^b ve 148^a varakları arasında başlıksız olarak yer almaktadır. Baştan, ortadan ve sondan kopuk / eksiktir. Bölümde sayfa numaraları önce Arap sonra günümüz rakamlarıyla verilmiştir. Yazı harekeli nesihdir. Sayfalarda satır 14 ile 15 arasında değişmektedir. Yazma tamir görmüştür. Tamiratta yapraklar birbirine karışmıştır. 130^b'den 131^a'ya geçerken ve 131^b'den 132^a'ya geçerken geriye dönüşler vardır. Bir sayfa da yazmanın sonunda 148^a'dadır. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Yazmanın diğer bölümleri farklı yazı çeşitlerinde ve siyer konusunda derlenmiş başka metinlerden oluşmaktadır. Yazmanın genelinde birkaç temmet kaydı vardır. 74^a'da 1187 [1773], 127^a'da 1186 [1772], 140^a'da 1187 [1773], 143^b'de 1184 [1770]. Baş: Râvî aydur cengdi ol gün yine / Çün irişdi gün ikindü yirine 130^a. Son: Kıssa dahı burada olsun tamâm / Okıyanı dinleyene Hakdan selâm 148^a.

59. Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi Türkçe Yazmalar, No: 823'te *Siyer-i Nebî*: Kütüphanenin Yazmalar Kataloğu'nda 253 yaprak olduğu, sayfalarda 13 satır bulunduğu ve 16. yüzyılda istinsah edildiği bilgisi vardır (Dağlı, İşli, Bilgin ve Azamata, 2001, s. 336). Yazma baştan ve sondan fiziksel olarak tam olsa da konu bakımından eksiktir. Diğer nüshalarla karşılaştırıldığında *Sîret*'in başından birkaç beyit eksikle başlıyor. Eserin sonu "Bedir Savaşı"nın belli bir bölümüne kadardır. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı ile. 256^a'da farklı yazı ile "sâhip ve mâliki Muhammed Molla (veya Molla Muhammed) 1115 [1703]" kaydı düşülmüştür. Bu isim ve tarihin yazmanın müstensihî ve istinsah tarihi mi yoksa temellük kaydı mı olduğu açık değildir. Yazmanın müstensihî ve istinsah tarihine dair başka bilgi yoktur. Baş: Derd-durur vîrânını ma'mûr ider / Derd-durur şem'i yakuban nûr ider 1^b. Son: Kıssa çokdur bir nice gün gitdiler / Varup çün Bedre yakıncak yitdiler 256^a.

60. Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi Türkçe Yazmalar, No: 859'da *Siyer-i Nebî*: Kütüphanenin Yazmalar Kataloğu'nda Hasanoglu adına kayıtlı olduğu, sayfalarda 14 satır bulunduğu ve 17 ya da 18. yüzyıllarda istinsah edildiği bilgisi vardır (Dağlı vd., 2001, s. 345). Yazma baştan ve sondan kopuk / eksiktir. Eserin başı "Âgâz-ı Kitâb-ı Sîret-i Terceme Be-Nazm" bölümüdür. Sonu "Hz. Peygamber'e Vahiy Gelmesi" bölümü ilk kırk beyittir.

Yazma tamir görmüştür. Tamiratta yapraklar birbirine karışmış, baş sona getirilmiştir. Numaralandırmada bu durum dikkate alınmamış veya fark edilmemiştir. Sayfalar günümüz rakamlarıyla numaralandırılmıştır. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı ile yazılmıştır. Sayfalar 16 satırdır. Yazmanın müstensih ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Söylegil i gayb gülünün bülbülü / Gayb ilinden mi getürdün bu güli 1^b. Son: Pes Hadîce Hâtuna vardum didüm / Gördüğüm okudugum söyledüm 486^b.

2. Yurt Dışı Nüshalar

61. Gazi Husrev-Begova Biblioteka u Sarajevu, No: 4613'te *Siret en-nebî: Katalog Arapskih, Turских, Perzijskih i Bosanskih Rukopisa*'da Hanna Sohrweide'in *Türkische Handschriften 13*, 3. Cilt 277. sırada verdiği, "hikâyenin Mehmed tarafından 1467 yılında yazıldığı"na atıfta bulunularak istinsahının 1272 [1855] olduğu bilgisi yer almaktadır (Fajic 1999: 349). Eser baştan ve sondan tamdır. Nüsha talik yazı ile olup başlıklar siyah yazı ile yazılmıştır. Sayfa numaraları Arap rakamlarıyla yazılmıştır. Sayfalar 19 satırdır. Müellif adı 399^b altıncı beyitte Muhammed olarak geçiyor. Eserin telif tarihi 399^a dördüncü beyitte yazılmıştır. 400^b'de 1272 [1855] tarihli temmet kaydı vardır. Müstensih adı yoktur. 400^a on yedinci beyitte "Bu abdâl kuluna sen merhamet eyle" mısranın işaretiyle müstensih derviş meşrep biri olduğu söylenebilir. Baş: Evvelâ biz ism-i Hak yâd idelim / Söze andan sonra bünyâd idelim 0^b. 1^a. Son: (...) nuzî sen ehl-i cennet eyle / İlâhî rahmetün hô[nı]yla toyla 400^b.

62. Macar Bilimler Akademisi Kütüphanesi, Torok Ms F 045'te *Siretü'n-Nebî: Macar Bilimler Akademisi Kütüphanesindeki Türkçe El Yazmaları Kataloğu*'nda yazar adı Muhammed eser adı *Siyer* olarak kayıtlıdır. Ancak müstensih ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur (Parlatır ve Hazai, 2007, s. 55). Baştan bir sayfa kopuktur. Sonu "Huneyn Gazası"nın yarısına kadardır. Gerisi kopuk / eksiktir. Nüsha tamir görmüştür. Yer yer lekeler ve tahribat mevcuttur. Sayfa numaraları baştaki kopukluk dikkate alınmadan veya fark edilmeden Arap rakamlarıyla yazılmıştır. Bazı sayfalarda rakamlar okunamayacak derecede siliktir. Sayfalar 17 satırdır. Nüsha harekeli nesih yazı ile olup başlıklar kırmızı yazı ile yazılmıştır. Müellifin adı Muhammed 4^a sekizinci beyitte geçiyor. Müstensih adı ve istinsah tarihine dair bilgi yoktur. Baş: Derd-durur cân (...) / Cümle eşyâda (...)1^a. Son: Anşuzın pîş-destlik idüp la'în / Bir kılıç urdı yetüp şâha hemîn 358^b.

63. Staatsbibliothek, Berlin, Ms.or.fol.3333'te *Siyer-i Nebî*: Yazmayı tanıtan Hanna Sohrweide eserin 1467'de yazıldığını, müellifinin Mehmed olduğunu söylerken Mehmed'i Osmanlı harfleriyle "Muhammed" olarak harekelemiştir (1974: Band XIII, 3 / 236-237). Baştan tam, sondan bir sayfa kopuk / eksiktir. Yazmanın sayfa numaraları sonradan ikinci kez günümüz rakamlarıyla yazılmıştır. Numaralandırmada 189^b'den 190^a'ya geçerken yanlışlıkla 199 numarası yazılmış ve öyle devam etmiştir. 358 iki defa yazılmış ve 359 yazılmadan 360'la devam etmiştir. Sayfalar 19 satırdır. Nüsha harekeli nesih yazı ile yazılmıştır. Son kısım harekesizdir. Başlıklar kırmızı yazı ile yazılmıştır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Demirbaş MC_Yz_O_0053'te kayıtlı nüsha ile aynı koldan gelmektedir. Müellifin adı 5^a ikinci ve 419^a on birinci beyitlerde Muhammed olarak geçiyor. Eserin telif tarihi 418^b dokuzuncu beyitte yazılmıştır. Baş: E'üzü bi'llâhi mine's-şeytânî'r-racîm / Bi'smi'llâhi'r-Rahmânî'r-Rahîm // Evvelâ bir ism-i Hak yâd idelüm / Söze andan sonra bünyâd ide[lüm]1^b. Son: Meger bu nüktelerden biri saña / Sa'âdetden ura bir tîri saña 419^b.

64. Staatsbibliothek, Berlin, Ms.or.oct.2083'te kayıtlı yazma. Elde katalog bilgileri bulunmaktadır. Yazmayı tanıtan Hanna Sohrweide (1974, Band XIII, 3 / 239-244), 278. sırada "Dâsitân-ı Gazavât-ı Resûl As. 'Alâ Kal'at-ı Mecûsiyân", 279. sırada "Dâsitân-ı İslâm-ı

Hazret-i Ömer", 280. sırada "Dâsitân-ı Gazavât-ı Resûlüllâh", 281. sıralarda "Dâsitân-ı Abdurrahmân bin Ebî Bekr"e yer vermiştir. Bunlardan "Dâsitân-ı İslâm-ı Hazret-i Ömer" (95^b-102^a), Muhammed'in *Sîret*'indeki "Kıssa-i İslâm-ı Ömer" dir. "Dâsitân-ı Gazavât-ı Resûl As. 'Alâ Kal'at-ı Mecûsiyân" (86^a-95^b) bölümünün ilk iki beyti "Kıssa-i Vilâdet-i Emîrül-Mü'minîn" bölümünün ilk iki beytidir. "Dâsitân-ı Gazavât-ı Resûlüllâh" (106^b-128^a) bölümünün ilk iki beyti "Zâtü'l-Ebâtılda Esed, Kays-ı La'în ile Cengi" bölümünün ilk iki beytidir. "Dâsitân-ı Abdurrahmân bin Ebî Bekr" (128^a-140^b) bölümünün ilk üç beyti "Mirkâl ibn Fasâhu'l-Abtâl Gazası"nın ilk üç beytidir. Hanna Sohrweide, bu bölümlerin Muhammed'in *Sîret*'inde bulunduğundan bahsetmemiştir.

65. Staatsbibliothek, Berlin, Ms.or.quart. 1550'de *Kıssa-i Nikâh-ı Hazret-i Hadîce*: Elde katalog bilgileri bulunmaktadır (Sohrweide, 1981, Teil 5 / 223). Hikâye ait olduğu yazmanın 110^b-135^b yaprakları arasındadır. Sohrweide, *Türkische Handschriften* adlı eserine atıfta bulunarak hikâyenin Mehmed tarafından 1467 yılında yazılan *Sîret-i Nebî*'de bir bölüm olduğunu söylemiştir (1974, Band XIII, 3 / 236-239). Baş: Aç dilüni söyle i bülbül 'ayân / Kendi hâliñ kendi öziñe kıl beyân 110^b. Son: Hakdan olsun rûhuna yüz biñ selâm / Kıssa dahi burada oldı tamâm 135^b.

3. Taş Baskı Nüshalar

66. Edirne Selimiye Kütüphanesi 22 Sel 2532'de *Kitab Siyer el Nebî*: Nüsha kütüphanenin dijital kayıtlarında "Kitab-ı Siyerü'n-Nebî, Abdurrahman, 1284, Esat B.evi" şeklinde tespit edilmiştir. Kütüphanede Abdurrahman adına kayıtlıdır. Eserin sonunda "Abdülaziz Han'ın âsâr-ı hayriyyesi olarak Es'ad Efendi tarafından 1284 [1867] senesi Receb'in sonlarında tamamlanıp taş baskı olarak basıldığı" bilgisinden sonra "Ketebehû Muhammed Alî el-Vasfî, afâ anhû" kaydı bulunmaktadır. Eser 674 sayfadır. Bu taş baskıda 361, 362. sayfalarda 'Nâzım-ı Merhûmun Tazarruudur" başlığı altında eserin nâzımının Abdurrahman olduğunu anlatan bir manzume bulunmaktadır. Baş: Evvelâ ism-i Hakkı yâd idelim / Söze andan sonra bünyâd idelim s. 2. Son: Hak Çalap ol kişiyi dil-şâd ide / Kim yazanı Fâtihayla yâd ide s. 674.

67. Ircica Digital Library [14.03.2018]¹⁴, No: 297.63.MU.S'de *Siyer-i Nebî*: Nüsha kütüphanenin kayıtlarında "Siyer-i Nebî, Yazar: Mustafa Nazif Kadırgavi, İstanbul: Matbaa-i Hürriyet; Çatalcalızade Ahmed Hilmi, Boyutlar: 648 s; 25 cm" şeklinde tespit edilmiştir. Nüshanın başında, tarihsiz olarak Çatalcalı-zâde Ahmed Hilmi tarafından Hürriyet Matbaası'nda neşredildiği bilgisi vardır. Sayfa kenarlarında Menakıb-ı Gazavat-ı Seyyid Battal Gazi vardır. Eser 648 sayfadır. 345, 346. sayfalarda 'Nâzım-ı Merhûmun Tazarruudur" başlığı altında eserin nâzımının Abdurrahman olduğunu anlatan bir manzume bulunmaktadır. Baş: Evvelâ ism-i Hakkı yâd idelim / Söze andan sonra bünyâd idelim s. 2. Son: Hak Çalap ol kişiyi dil-şâd ide / Kim yazanı Fâtihayla yâd ide s. 647.

68. Ircica Digital Library [14.03.2018]¹⁵, No: 297.63.MU.S'de *Siyer-i Nebî*: Nüsha kütüphanenin kayıtlarında "Siyer-i Nebî, Yazar: Mustafa Nazif Kadırgavi, Tarih: 1332 [1913], İstanbul: Matbaa-i Hürriyet, 675 s; 24 cm" şeklinde tespit edilmiştir. 675. sayfada eserin Muhammed Reşat Han'ın âsâr-ı hayriyyesi olarak 1332 [1913] senesi Cemaziyelevvel'in ortalarında Hürriyet Matbaası'nda basıldığı bilgisinden sonra 'Ketebehû el-Fakîr es-Seyyid Mustafa Nazîf eş-şehîr bi-Kadırgavî min-telâmîzi Hüseyin Efendi el-Arif bi-Baltacı-zâde,

¹⁴ *Sîret*'in genel ağ ortamında incelemeye açık nüshasının incelenme tarihidir.

¹⁵ *Sîret*'in genel ağ ortamında incelemeye açık nüshasının incelenme tarihidir.

gafera'llâhû zünûbehû, âmîn." kaydı vardır. Eser 675 sayfadır. 361, 362. sayfalarda 'Nâzım-ı Merhûmun Tazarruudur" başlığı altında eserin nâzımının Abdurrahman olduğunu anlatan bir manzume bulunmaktadır. Baş: Evvelâ ism-i Hakkı yâd idelim / Söze andan sonra bünyâd idelim s. 2. Son: Hak Çalap ol kişiyi dil-şâd ide / Kim yazanı Fâtihayla yâd ide s. 647.

69. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı [12.02.2018]¹⁶, Demirbaş No: DA_0178'de *Kitab-ı Siyerü'n-Nebî*: Nüsha kütüphane kayıtlarında "İstanbul, 1308 H / 1891, Fiziksel Nitelik: 4, 675 s; 23x16 cm" şeklinde tespit edilmiştir. Nüshanın başında, eserin asıl imlasına dikkat edilerek mukabele yoluyla ve tashihli olarak 1308 [1890] senesi Cumâdelülâ'nın ortalarında Matbaa-i Osmaniye'de neşredildiği bilgisi bulunmaktadır. Sayfa kenarlarında Menâkıb-ı Gazavât-ı Seyyid Battâl Gâzî yer almaktadır. Eser 675 sayfadır. 361, 362. sayfalarda 'Nâzım-ı Merhûmun Tazarruudur" başlığı altında eserin nâzımının Abdurrahman olduğunu anlatan bir manzume bulunmaktadır. Baş: Evvelâ ism-i Hakkı yâd idelim / Söze andan sonra bünyâd idelim s. 2. Son: Hak Çalap ol kişiyi dil-şâd ide / Kim yazanı Fâtihayla yâd ide s. 675.

SONUÇ

Çalışmada *Sîret*'in tespit edilen nüshalarının tanıtılması yapıldı. *Sîret*'in incelenen nüshaları aynı zamanda kütüphanelerde bulunan yazmaların genel olarak ne gibi özelliklere sahip olduklarını da göstermektedir. Bu kadar farklı nüshaların incelenmesi dikkat gerektiren bir husustur. Tüm dikkatlere rağmen nüsha değerlendirmelerinde gözden kaçan hususlar olabilir. *Sîret*'in eksik ve yanlış kayıtları konu üzerinde yapılan çalışmalarda bazı yanlışlara sebep olmuştur. Bu yanlışlar ile yukarıda tanıtılan nüshaların değerlendirmesi bir sonraki çalışmada ele alınacaktır.

SUMMARY

"*Sîret*" is the opposite of the word "*sûret*", which has the meaning of a person's morality, character, and behavior. The first books are from Arab writers. *Sîret*, the subject of the article, was written by an author named Muhammad in the XVth century and is around 15,500 couplets. The fact that there are many archaic words in the book makes it important for Turkish language and literature.

Copies have been made starting from the XIVth century [1467]. Sixty of the identified copies are located in different institutions and libraries in the country and four in the libraries abroad. In addition, four stone print copies are also registered in local libraries. However, none of the copies yielded the complete work of Muhammad's style. Some copies are physically complete, but lacking subject matter. Some of the copies of *Sîret* have been destroyed, from the beginning and / or end, and some from the various places. On the inside of the pages, there are also missing parts, ruptures and spots. Some parts such as *Kıssa-i Hayber* of *Sîret*, *Kıssa-i Mikdad Ibn Esved* have entered as separate works to the library records. Some parts of *Sîret* are also written in different manuscripts. The book *Haticetü'l-Kübra* Epic is the most remarkable of them. In a few copies, text is below normal in terms of quality. Headings are usually in red. Almost all of the copies were repaired. In some copies, the pages were mixed together. Pages are usually numbered first in Arabic numerals and then in modern day numbers. It is understood that the numbering and disruption are not considered or not realised. The copies include copy, ketebe, temmet, ownership, repair and

¹⁶ *Sîret*'in genel ağ ortamında erişime açık nüshasının indirilme tarihidir.

foundation records. Some of those who made copies and stone print of Siret put their names their own names by removing the authors. In some cases, the author, the expert and the information of the dates are missing or misplaced. For example, Siret's name is seen in twenty different ways in the records. Although the author's name was mentioned as Muhammad in thirteen copies, only two of them were identified and recorded correctly. It was also written in nineteen different ways like Mehmed; Sâdık bin Ahmed; Muhammed bin Mustafa Hafizi; Muhammad Khalifah; Mehmed Khalifah; Muhammed Efendi; Derviş Öksüz; Abdullah Zahidî; Velî, Muhammad; Abdurrahman; Âşıkî; Mollâ Velî Efendi; Za'ifî; İsmail Zühdi; Za'ifî Pîr Mehmed bin Evrânôs bin Nûreddîn bin el-Fâris; Darîr Mustafa bin Ömer Erzûrûmî; Darîr Mustafa bin Yûsuf Erzûrûmî; Veys bin Mustafa; Like Hasanoglu. In the stone prints, a section was added to the text and changed as Abdurrahman, the author of Siret. In addition, the author of two of the stone prints in the library records are Mustafa Nazif Kadırgavi. In some manuscripts, dates of invoices have not been recorded in the places where copies are present.

The reasons of some of the wrong records can be determined. For example, some copies of the work are recorded in the name of Mehmed Khalifa. It can be said that this name was created by combining the names of Muhammad and Khalifa found at the end. In the copy of the manuscript registered in 05 Ba 1460, Molla Velî Efendi was written as the name of the author. For the same reason, it is seen that the copies registered in the Süleymaniye Library Writing Donations 3378 and 4332 were recorded in the name of Veli, Muhammad. In a few copies, records were taken into consideration for some words in the text: In the verse 403a of Siyer-i Nebi in 154 at Suleymaniye Library Mehmed Zeki Pakalın (Manzum), there is a line ““Bu Muhammed hakkına kim bir du'â”. It was assumed that the author of the work was “Muhammed Hakkı”, and was recorded in the library's digital records as “Veli, Muhammad”. At Konya Koyunoglu Museum and Library Archives registered in 11893, Siret-i Nebi 11b was recorded in the name of Dervîş Öksüz by drawing six black words of “Her kim varsa dervîş öksüz yâ esîr”. Registered in Siyer-i Nebî in 96b in The Turkish Language Society Manuscripts the word Aşıkî was underlined in the line ““Âşıkî 'ışka kalem sen çek tamâm”. It was recorded for the name of Aşıkî. It is understood that the copy of Konya Koyunoglu Museum and Library Archive No: 11411 was recorded in the name of Yazicioglu Muhammad because of the similarity of Yazicioglu Muhammad with his Muhammadiyah of the other subject. Similar mistakes are also seen in the Siret registered copies at Institution Archives Manuscripts Turkey 06 Mil Yz A 5428, 06 Mil Yz 8471 and 06 Mil Yz B 274. These copies are recorded in the name of Darîr, the author of Sîretü'n-nebi. It is assumed that the author 'Mustafa Nazif Kadırgavi was the author from the words in the line “el-Fakîr es-Seyyid Mustafa Nazîf eş-şehîr bi-Kadırgavî” mentioned in the ketebe recording of the 1332 dated stone print in 297.63.MU.S. It was recorded so. The same false information can be seen in the same copy in the same place. There are also false records that cannot be identified. For example, the library of the Faculty of Language and History and Geography Muzaffer Ozak I 50, in the Siyer (Manzûm) Catalog Voucher was recorded in the name of Sâdık bin Ahmed. Köprülü Library Hacı Ahmed Paşa is registered in the library under the name of Abdullah Zahidi Efendi at the Siyer-i Nebî No. 234. To whom these names belong to could not be determined.

In this study, it is attempted to determine the missing and incorrect records by identifying and introducing the copies of the work. These missing and incorrect records of Siret have caused some mistakes in the studies on the subject. Evaluation of these errors and copy information will be discussed in the next study.

KAYNAKÇA

- Ankara Millî Kütüphane. <http://dijital-kutuphane.mkutup.gov.tr/>[13.04.2018].
- Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphane Seyfettin Özege Salonu. <http://kutuphane.atauni.edu.tr/yordambt/yordam.php>[10.06.2018].
- Cunbur, M., Kaya, D., Ünver, N., Yılmaz, H. (1999). *Türk Dil Kurumu Kütüphanesi yazma eserler kataloğu*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yay.
- Dağlı, Y., İşli, E. N., Bilgin, O., Azamat, N. (2001). *Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi yazmalar kataloğu*. İstanbul: Yapı Kredi Yay.
- Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi. <http://yazmalardtcf.ankara.edu.tr> [11.05.2018].
- Gölpınarlı, A. (1976). *Mevlânâ Müzesi Yazmalar Kataloğu (3 Cilt)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Ircica Digital Library. <https://e-library.ircica.org/> [14.03.2018].
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı. <http://katalog.ibb.gov.tr/yordambt/yordam.php?dilsecim=0&-vt=YordamBTSYS&> [12.02.2018].
- İstanbul Kütüphaneleri Tarih-Coğrafya Yazmaları Katalogları (11 Fasikül)(1943)*. İstanbul: Maarif Matbaası.
- İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi. http://katalog.istanbul.edu.tr/client/tr_TR/default_tr/search/results?qu=Siret%C3%BC%27n-Neb%C3%AE&te=&lm=IUNEK [18.06.2018].
- Karatay, F. E. (1961). *Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Türkçe yazmalar kataloğu (2 Cilt)*. İstanbul: Topkapı Sarayı Müzesi Yay.
- Konya Koyunoğlu Müze ve Kütüphanesi. <http://88.255.225.19:8091/tarama.php?cmd=search&genel=koyuno%F0lu> [23.04.2018].
- Levend, A. S. (1972). "Dinî Edebiyatımızın Başlıca Ürünleri". *TDAY Belleten XX*: 35-80.
- Özmen, M. (2012). *Zaifi'nin Manzum Siyer-i Nebi'sinin transkripsiyonlu çevirisi ve incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.
- Parlatır, İ. ve Hazai, G. (2007). *Macar Bilimler Akademisi Kütüphanesi Türkçe el yazmaları kataloğu*. Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi Yay.
- Sohrweide, H. (1974). *Türkische Handschriften Band XIII, 3*. Wiesbaden: Franz Steiner Verlag GmbH.
- Sohrweide, H. (1981). *Türkische Handschriften Teil V*. Wiesbaden: Franz Steiner Verlag GmbH.
- Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı. <http://www.Yazmalar.gov.tr/> [21.05.2018].
- Zejnîl, F. (1999). *Katalog Arapskih, Turskih, Perzjkih i Bosanskih Rukopisa*. Svezak Peti.London-Srajevo: Izdavaçi: Fondacija Al-Furgan za islamsko naslijede.